A°. 1923. N°. 2.

PUBLICATIE-BLAD.

PUBLICATIE *van den 1sten December 1922, waarbij wordt afgekondigd het Koninklijk besluit van den 16den October 1922 (Staatsblad No. 558), houdende vaststelling van een Wetboek van Militair Strafrecht en van een Reglement van Krijgstucht voor de kolonie* Curaçao, *alsmede van de noodige invoeringsbepalingen.*

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

Van wege de Koningin den last ontvangen hebbende tot afkondiging van onderstaand Koninklijk besluit:

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Koloniën van 15 Augustus 1922, 10de afdeeling, No. 48;

Gezien artikel 32 onder 2o. van de wet van 5 Juli 1921 (*Staatsblad* No. 841);

Gelet op de artikelen 138 en 189 van het Reglement op het beleid der regering in de kolonie Curaçao;

Den Raad van State gehoord (advies van 29 Augustus 1922, No. 43);

Gezien het nader rapport van Onzen voornoemden Minister van 11 October 1922, 10de afd., No. 26;

Hebben goedgevonden en verstaan, vast te stellen de bij dit besluit gevoegde bepalingen, uitmakende:

I. het Wetboek van Militair Strafrecht voor de kolonie Curaçao;

II. het Reglement van Krijgstucht voor de kolonie Curaçao;

III. Invoeringsbepalingen militair straf- en tuchtrecht Curaçao.

Deze bepalingen mogen bij koloniale verordening worden gewijzigd, aangevuld of door andere vervangen.

Onze Minister van Koloniën is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en in afschrift aan den Raad van State zal worden medegedeeld.

Het Loo, den 16den October 1922.

WILHELMINA.

De Minister van Koloniën,
DE GRAAFF.

Uitgegeven den *een en dertigsten* October 1922.

De Minister van Justitie,
HEEMSKERK.

Heeft de opneming daarvan in het *Publicatieblad* bevolen.

Gedaan te Willemstad, den 1sten December 1922.

BRANTJES.

De Gouvernements-Secretaris,
BOOMGAART.

Uitgegeven den 17n. Januari 1923.
De Gouvernements-Secretaris,
BOOMGAART.

I. WETBOEK VAN MILITAIR STRAFRECHT VOOR DE KOLONIE CURAÇAO.

EERSTE BOEK.

ALGEMEENE BEPALINGEN.

INLEIDING.

Toepasselijkheid van het gemeene strafrecht.

Artikel 1.

Bij de toepassing van dit Wetboek gelden de bepalingen van het gemeene strafrecht, daaronder begrepen de negende Titel van het Eerste Boek van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao, behoudens de afwijkingen bij algemeene verordening vastgesteld.

Artikel 2.

Op de niet in dit Wetboek omschreven strafbare feiten, begaan door aan de Curaçaosche militaire rechtsmacht onderworpen personen, is het gemeene strafrecht toepasselijk, behoudens de afwijkingen bij algemeene verordening vastgesteld.

Artikel 3.

De in het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao voorkomende bepalingen betreffende feiten, begaan aan boord van of met betrekking tot een Nederlandsch of Curaçaosch schip, zijn ook toepasselijk op die feiten, begaan aan boord van of met betrekking tot een vaartuig der gewapende macht, tenzij de inhoud van die bepalingen deze toepasselijkheid uitsluit of het feit valt onder eene zwaardere strafbepaling.

TITEL I.

Omvang van de werking der strafwet.

Artikel 4.

De Curaçaosche strafwet is, behalve in de gevallen in het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao omschreven, toepasselijk op den militair:

1o., die, terwijl hij zich in dienstbetrekking buiten de kolonie Curaçao bevindt, zich aan eenig strafbaar feit schuldig maakt;

2o. die, terwijl hij zich buiten dienstbetrekking buiten de kolonie Curaçao bevindt, zich schuldig maakt aan een der misdrijven, omschreven in dit Wetboek, of aan eenig met zijne betrekking tot de gewapende macht in verband staand ambtsmisdrijf, aan eenige zoodanige ambtsovertreding, of aan eenig strafbaar feit, begaan onder een der in artikel 46 van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao vermelde omstandigheden.

Artikel 5.

De Curaçaosche strafwet is toepasselijk op ieder die zich, in tijd van oorlog, buiten de kolonie Curaçao schuldig maakt aan een strafbaar feit, waarvan onder die omstandigheden de kennisneming aan den Curaçaoschen militairen rechter behoort.

TITEL II.

Straffen.

Artikel 6.

De bij dit Wetboek gestelde straffen zijn:

a. hoofdstraffen:
  1o. doodstraf;
  2o. gevangenisstraf;

b. bijkomende straffen:
  1o. ontslag uit den militairen dienst met of zonder ontzetting van de bevoegdheid om als militair te dienen;

2o. verlaging;
3o. ontzetting van bepaalde rechten.

Artikel 7.

De doodstraf wordt uitgevoerd met den kogel.
De Gouverneur geeft nadere voorschriften betreffende de wijze van uitvoering.

Artikel 8.

Het lijk van den ter dood gebrachte wordt zonder militaire plechtigheid op eenvoudige wijze begraven of, wanneer de tenuitvoerlegging aan boord van een vaartuig der gewapende macht in zee heeft plaats gehad, over boord gezet.
Ingeval nabestaanden of betrekkingen van den ter dood gebrachte verlangen in de begrafenis te voorzien of eenig kerk- of ander bestuur aanneemt voor de teraardebestelling te zorgen, mag het lijk tot dat einde door den ter plaatse aanwezigen bevelvoerenden officier aan die nabestaanden of betrekkingen of aan bedoeld bestuur worden afgegeven, onder de noodige voorzorgen, dat de begrafenis op eenvoudige wijze plaats hebbe.

Artikel 9.

Bij schuldigverklaring aan een misdrijf, waarop bij dit Wetboek de doodstraf is gesteld, wordt die straf niet opgelegd dan ingeval de rechter oordeelt dat de veiligheid van den staat hare toepassing eischt.

Artikel 10.

Voor de gevangenisstraf gelden de in het gemeene recht daarvoor gegeven regelen, behoudens dat de Gouverneur bevoegd is voor militairen die wegens een in dit Wetboek omschreven misdrijf tot gevangenisstraf zonder ontslag uit den militairen dienst zijn veroordeeld, bijzondere voorschriften betreffende den arbeid, de bestemming van de opbrengst van den verplichten arbeid, het onderwijs en de tucht vast te stellen.
Geene andere disciplinaire straffen mogen op deze veroordeelden worden toegepast dan die bij algemeene verordening zijn toegelaten.

Artikel 11.

De bevoegdheid, bedoeld in artikel 17*a* van het Wetboek

van Strafrecht voor de kolonie Curaçao, wordt alleen uitgeoefend, indien het militair belang zich niet daartegen verzet.

Artikel 12.

Bij het bevel, bedoeld in artikel 17*a* van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao, wordt als algemeene voorwaarde steeds mede gesteld dat de veroordeelde die militair is, zich niet schuldig zal maken aan een krijgstuchtelijk vergrijp, vallende onder artikel 2 No. 1o. van het Reglement van krijgstucht voor de kolonie Curaçao, dat van ernstigen aard is, noch aan een krijgstuchtelijk vergrijp, vallende onder artikel 2 Nis. 2o.—6o. van dat Reglement.

Artikel 13.

Indien de rechter overeenkomstig artikel 17*d* van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao eene opdracht tot het verleenen van bijstand gegeven heeft, oefent, wanneer de veroordeelde zich in werkelijken dienst bevindt, degene, die met het verleenen van den bijstand belast is, dien niet uit, dan met goedvinden van den commandeerenden officier van den veroordeelde.

Artikel 14.

Als de rechter, die het in artikel 17*a* van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao bedoelde bevel heeft gegeven, wordt voor de toepassing van de artikelen 17*f*—17*k* van dat Wetboek steeds mede aangemerkt het Hoog Militair Gerechtshof te Utrecht of, indien de veroordeelde zich bevindt in of op weg naar Nederlandsch-Indië of in of op weg naar Suriname, de krijgsraad aldaar, voor welken hij bij het begaan van een strafbaar feit in eerste instantie zal behooren terecht te staan.

Artikel 15.

De kennisgeving, bedoeld in artikel 17*f* van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao, geschiedt, wanneer de veroordeelde militair is, krachtens beslissing van diens commandeerenden officier in Curaçao, in Nederland, in Ne-

derlandsch-Indië of in Suriname, al naar mate de veroordeelde zich aldaar of op weg daarheen bevindt. De beslissing wordt niet genomen dan na overleg met den ambtenaar die tot het doen der kennisgeving bevoegd is.

Artikel 16.

Indien overeenkomstig artikel 17*h* van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao last tot tenuitvoerlegging gegeven wordt ten aanzien van een veroordeelde die op dat tijdstip geen militair is of zich niet in werkelijken dienst bevindt, mag de rechter bepalen dat de bijkomende straffen, bedoeld in artikel 6, *b*, Nis. 1o. en 2o. niet worden ten uitvoer gelegd.

Artikel 17.

De bepalingen van de artikelen 11—16 vinden enkel toepassing bij oplegging van straffen door den militairen rechter.

Artikel 18.

Veroordeelingen tot gevangenisstraf of tot hechtenis, vervangende hechtenis daaronder begrepen, mogen, indien de gelegenheid ontbreekt om gebruik te maken van een voor de uitvoering daarvan bestemd gesticht of gebouw, in de door den Gouverneur bepaalde gevallen en op de door hem aangegeven wijze geheel of ten deele worden ten uitvoer gelegd hetzij op eene plaats bestemd of geschikt tot het ondergaan van krijgstuchtelijke straf, hetzij in een strafgesticht in het rijk in Europa.

Tenuitvoerlegging in het rijk in Europa heeft steeds plaats indien de in artikel 6, onder *b*, 1o., genoemde bijkomende straf is opgelegd en de veroordeelde voor den militairen dienst vandaar werd uitgezonden.

Artikel 19.

Bij ontstentenis van een met de invordering van geldboeten belasten ambtenaar, zal, in de door den Gouverneur aangewezen gevallen, de betaling van eene aan een militair opgelegde geldboete mogen geschieden in handen van den

door den Gouverneur tot de ontvangst daarvan bevoegd verklaarden officier.

Met machtiging van dezen officier mag de aan een militair opgelegde geldboete, met diens toestemming, hetzij in ééns, hetzij bij gedeelten, van de soldij van den militair worden ingehouden.

Artikel 20.

Het ontslag uit den militairen dienst, met of zonder ontzetting van de bevoegdheid om als militair te dienen, mag, behoudens de bepaling van artikel 34, door den rechter worden opgelegd bij elke veroordeeling hetzij tot de doodstraf, hetzij tot gevangenisstraf, van een militair, dien hij op grond van het begane misdrijf ongeschikt acht, in den militairen stand te blijven.

Het heeft van rechtswege ten gevolge het verlies van al zijne rechten, aan vorigen militairen dienst ontleend, behoudens dat het recht op pensioen alleen in de bij algemeene verordening bepaalde gevallen verloren gaat.

Indien het gepaard gaat met ontzetting van de bevoegdheid om als militair te dienen, heeft het tevens van rechtswege ten gevolge verlies van de bevoegdheid om ridderorden, eereteekenen, medailles of onderscheidingsteekenen, voor zoover deze beide laatste ter zake van vorigen militairen dienst zijn verkregen, te dragen.

Artikel 21.

Wanneer het ontslag uit den militairen dienst is opgelegd zonder ontzetting van de bevoegdheid om als militair te dienen, mag de ontslagene alleen in bijzondere gevallen ter beoordeeling in Curaçao van den Gouverneur en in het rijk in Europa van het hoofd van het Departement van Koloniën weder in kolonialen militairen dienst treden.

Artikel 22.

De verlaging mag door den rechter worden opgelegd:

1o. bij elke veroordeeling van een onderofficier dien de rechter op grond van het begane feit onwaardig of ongeschikt acht, in den door hem bekleeden rang te blijven dienen, in welk geval de veroordeelde bij het vonnis verlaagd wordt tot den stand van soldaat;

2o. bij elke veroordeeling van een minderen militair, dien de rechter op grond van het begane feit onwaardig of ongeschikt acht, in de klasse waarin hij is aangesteld, te blijven dienen.

Artikel 23.

De tijd gedurende welken een veroordeeld militair van de vrijheid beroofd is geweest tot het ondergaan van de hem opgelegde straf, wordt niet als diensttijd medegerekend.

Hetzelfde geldt ten aanzien van den tijd door een veroordeelden militair vóór de tenuitvoerlegging van de rechterlijke uitspraak voorloopig in verzekerde bewaring doorgebracht, doch alleen ingeval en voor zoover bij de rechterlijke uitspraak is bepaald, dat die tijd bij de uitvoering van de hem opgelegde straf geheel of gedeeltelijk zal worden in mindering gebracht.

Artikel 24.

Tijdens het ondergaan van gevangenisstraf of hechtenis, vervangende hechtenis daaronder begrepen, is de veroordeelde militair 'onbevoegd ridderorden, eereteekenen, medailles of onderscheidingsteekenen, voor zoover deze beide laatste ter zake van vorigen militairen dienst zijn verkregen, te dragen.

Artikel 25.

Ontzetting van de rechten, vermeld in artikel 32 Nis. 1o. en 3o. van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao en, indien de veroordeelde niet militair is, tevens van het recht, vermeld in No. 2o. van dat artikel, mag worden opgelegd bij veroordeeling wegens eenig opzettelijk gepleegd misdrijf, in dit Wetboek omschreven.

Artikel 26.

De militair die ontzet is van het in artikel 32 No. 2o. van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao vermelde recht, mag na het verstrijken van den duur der ontzetting, alleen in bijzondere gevallen ter beoordeeling in Curaçao van den Gouverneur en in het rijk in Europa van het hoofd van het Departement van Koloniën worden toegelaten tot eene verbintenis tot vrijwilligen krijgsdienst.

Artikel 27.

De bijkomende straffen, welke krachtens dezen Titel mogen worden opgelegd, worden uitsluitend door den Curaçaoschen militairen rechter toegepast.

TITEL III.

Uitsluiting, vermindering en verhooging der strafbaarheid.

Artikel 28.

Niet strafbaar is hij die in tijd van oorlog binnen de grenzen zijner bevoegdheid een naar de regelen van het oorlogsrecht geoorloofd feit begaat, of wiens bestraffing strijdig zou zijn met een verdrag, geldende tusschen Nederland en de mogendheid waarmede Nederland in oorlog is, of met eenig voorschrift, ingevolge zoodanig verdrag vastgesteld.

Artikel 29.

Indien een misdrijf waarop bij het gemeene recht levenslange gevangenisstraf is gesteld, gepleegd is in tijd van oorlog door een aan de militaire rechtsmacht onderworpen persoon, en de rechter oordeelt dat de veiligheid van den staat de toepassing van de doodstraf eischt, mag de schuldige tot die straf worden veroordeeld.

Artikel 30.

Indien een militair door het begaan van een misdrijf waarop hechtenis is gesteld, een dienstplicht schendt, wordt hij, onverminderd de toepassing van artikel 46 van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao, gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste den duur der op dat misdrijf gestelde hechtenis.

Artikel 31.

Ten aanzien van een militair die tijdens zijn verblijf in de tuchtklasse een misdrijf begaat, met het oogmerk om uit den militairen dienst ontslagen te worden, wordt, wanneer dat ontslag wordt uitgesproken, het maximum van de op het misdrijf gestelde tijdelijke gevangenisstraf verhoogd met de

helft van den duur van den nog onvolbrachten diensttijd van den veroordeelde.

Artikel 32.

Ten aanzien van een militair die opzettelijk met een militair van minderen rang aan eenig opzettelijk gepleegd misdrijf deelneemt, wordt het maximum van de daarop gestelde tijdelijke gevangenisstraf met de helft verhoogd.

TITEL IV.

Samenloop van strafbare feiten.

Artikel 33.

De betrekkelijke zwaarte der in dit Wetboek gestelde hoofdstraffen wordt bepaald door de volgorde van artikel 6, onverminderd de bepaling van artikel 63 van het Wetboek van strafrecht voor de kolonie Curaçao.

De gevangenisstraf, gesteld in dat Wetboek van Strafrecht, staat in zwaarte gelijk met de gevangenisstraf van dit Wetboek.

Artikel 34.

Bij veroordeeling tot de doodstraf of tot levenslange gevangenisstraf mag daarnevens, behalve de in artikel 61 van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao aangewezen straffen, geene andere straf worden opgelegd dan ontslag uit den militairen dienst met ontzetting van de bevoegdheid om als militair te dienen.

TITEL V.

Misdrijven naar het gemeene strafrecht alleen op klachte vervolgbaar.

Artikel 35.

Indien een der misdrijven omschreven in de artikelen 251, 256 en 294, van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao gepleegd is in tijd van oorlog, door een aan de militaire rechtsmacht onderworpen persoon, mag de vervolging ambtshalve plaats hebben.

TITEL VI.

Verval van het recht tot strafvordering en van de straf.

Artikel 36.

Het recht tot strafvordering ter zake van de misdrijven omschreven in de artikelen 77 en 128, vervalt door verjaring in twaalf jaren.

Artikel 37.

De termijn van verjaring van het recht tot strafvordering ter zake van ongeoorloofde afwezigheid, van desertie en van het misdrijf omschreven in artikel 128, vangt aan met den dag na dien waarop de afwezigheid is aangevangen.

Artikel 38.

Indien de doodstraf niet is uitgevoerd binnen drie jaren nadat de veroordeeling onherroepelijk is geworden, wordt zij van rechtswege door levenslange gevangenisstraf vervangen.

TITEL VII.

Beteekenis van sommige in het wetboek voorkomende uitdrukkingen. — Uitbreiding der toepasselijkheid van sommige bepalingen.

Artikel 39.

Onder gewapende macht wordt verstaan:

1o. de rijks landmacht, en

2o. in tijd van oorlog in den zin van artikel 90 van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao, de schutterijen en de gewapende politie alsmede alle ingezetenen en vreemde hulptroepen, die bij bedreiging van de kolonie door een buiten- of binnenlandschen vijand tot bewaring van de inwendige rust of tot de verdediging medewerken.

Onder krijgsmacht wordt verstaan de gewapende macht en de rijks zeemacht.

Artikel 40.

Onder militairen worden verstaan:

1o. zij wier vrijwillig dienstverband bij de rijks land-

macht tot doorloopenden werkelijken dienst verplicht, tijdens den geheelen duur van dat dienstverband op weg naar of in de kolonie Curaçao;

2o. alle andere vrijwilligers en de dienstplichtigen bij de gewapende macht, zoo vaak en zoolang zij in werkelijken dienst zijn, alsmede wanneer zij buiten werkelijken dienst in het tijdvak gedurende hetwelk zij voor den dienst mogen worden opgeroepen, een der feiten plegen omschreven in de artikelen 86, 88 en 128 van dit Wetboek.

Aan alle militairen wordt bekend gemaakt dat zij onder de militaire tucht staan.

Artikel 41.

Hij die feitelijk dient bij de gewapende macht, wordt van rechtswege als militair aangemerkt, tenzij aannemelijk wordt gemaakt, dat hij niet onder een der bepalingen van het eerste lid van het voorgaande artikel valt.

Artikel 42.

De in artikel 40 No. 2 bedoelde vrijwilliger of dienstplichtige bij de gewapende macht wordt geacht in werkelijken dienst te zijn:

1o. zoodra hij, ter inlijving of voor den werkelijken dienst opgeroepen of vrijwillig in werkelijken dienst komende, op de plaats van zijne bestemming is aangekomen, zoodra hij zich voor dezen dienst heeft aangemeld of zoodra hij voor dezen dienst is overgenomen, een en ander totdat hij huiswaarts wordt gezonden;

2o. zoolang hij als vrijwilliger of dienstplichtige of als verdachte of beklaagde in eene militaire strafzaak bij eenig onderzoek tegenwoordig is;

3o. zoolang hij in tijd van oorlog — en voor de Rijks landmacht ook in tijd van vrede — uniformkleeding of het voor hem vastgestelde kenteeken of onderscheidingsteeken draagt;

4o. zoolang hij in eene militaire inrichting of aan boord van een vaartuig der gewapende macht eene hem als militair opgelegde straf ondergaat.

Artikel 43.

Onder militairen worden mede begrepen de op weg naar of in de kolonie Curaçao zijnde tot eenigen militairen dienst

gebruikt wordende gewezen militairen, in welk geval zij worden geacht den laatstelijk door hen bekleeden rang of den hoogeren, die hun bij of na het verlaten van den militairen dienst is toegekend, te bekleeden.

Artikel 40, tweede lid, is van toepassing.

Artikel 44.

Gewezen militairen worden ten aanzien van beleedigingen en feitelijkheden, door hen binnen een jaar na het verlaten van den militairen dienst hun vroegeren nog in dienst zijnden meerderen ter zake van vroegere dienstaangelegenheden aangedaan, gelijkgesteld met militairen.

Artikel 45.

Vreemde militairen die een op voet van oorlog gebracht deel der gewapende macht met toestemming van de militaire overheid vergezellen of volgen, krijgsgevangenen en de in geval van een oorlog waarin Nederland niet betrokken is, andere op weg naar of in de kolonie Curaçao zijnde geïnterneerde militairen van eene der oorlogvoerende mogendheden, daaronder begrepen de zoodanige die onder belofte of voorwaarde zijn vrijgelaten, worden, met inachtneming van den door hen bekleeden rang, gelijkgesteld met militairen van de rijks landmacht ten aanzien van door hen begane strafbare feiten, waartegen is voorzien bij het gemeene recht, bij de artikelen 58 of 59 of bij de Titels IV—VI van het Tweede Boek van dit Wetboek. Geïnterneerde vreemde militairen die krachtens beschikking van het bevoegd Nederlandsch gezag andere vreemde militairen onder hunne bevelen hebben, worden ten aanzien van hunne verhouding tot die andere personen, met inachtneming van den door hen bekleeden rang, gelijkgesteld met militairen van de rijks landmacht.

Artikel 46.

In de uitdrukking „hij die......", gebezigd in de omschrijving van een misdrijf, wordt onder het woord: „hij" verstaan ieder aan de Curaçaosche militaire rechtsmacht onderworpen persoon.

Artikel 47.

De verhouding van meerdere tot mindere bestaat tusschen militairen:

1o. krachtens hoogeren militairen rang;

2o. bij gelijkheid van rang, krachtens meerderen ouderdom daarin, doch alleen in betrekking tot dienstaangelegenheden;

3o onafhankelijk van hun rang of stand, wanneer en voor zoover de eene, hetzij krachtens zijne betrekking als bevelvoerend militair, hetzij krachtens beschikking van het bevoegd gezag, den anderen onder zijne bevelen heeft.

Ten aanzien van de in artikel 45 bedoelde vreemde militairen vindt eene gelijkstelling van vreemde militaire rangen met die van de rijks landmacht plaats door den Gouverneur.

Artikel 48.

Onder onderofficieren worden verstaan de militairen die eenigen militairen rang bekleeden beneden dien van tweede-luitenant.

Onder mindere militairen worden verstaan de militairen die geen rang bekleeden.

Artikel 49.

Onder schildwacht wordt verstaan ieder militair, die met geweer of getrokken zijdgeweer gewapend of van een door den Gouverneur vastgesteld kenteeken voorzien, op post of op uitkijk is gesteld.

Artikel 50.

Zoodra aan een gedeelte der gewapende macht op de door den Gouverneur bepaalde wijze is bekend gemaakt, dat het door het militair gezag is aangewezen, hetzij ter deelneming aan eene militaire expeditie, hetzij ter bestrijding van eene vijandelijke macht, hetzij ter handhaving van de onzijdigheid van den staat, hetzij ter voldoening aan eene vordering van het bevoegd gezag in geval van oproerige beweging, wordt ten aanzien van dat gedeelte, totdat die taak is geëindigd, tijd van oorlog aanwezig geacht, en worden, ten aanzien van datzelfde gedeelte, de personen tegenover wie het geweld der wapenen wordt of mag worden aangewend, gelijkgesteld met den vijand.

Artikel 51.

Waar gesproken wordt van een misdrijf, gepleegd in tijd van oorlog, wordt daaronder mede begrepen het geval, dat de schuldige het misdrijf pleegt met het oog op een door hem aanstaand geachten oorlog tegen Nederland.

Artikel 52.

Waar gesproken wordt van een misdrijf, gepleegd bij een gevecht met den vijand, wordt daaronder mede begrepen het geval, dat de schuldige het misdrijf pleegt met het oog op een door hem aanstaand geacht gevecht of bij een terugtocht uit een gevecht met den vijand.

Artikel 53.

Voor de toepassing der artikelen 126, 131 en 137—139 wordt de gewapende macht geacht op voet van oorlog gebracht te zijn, zoodra in den zin van dit Wetboek tijd van oorlog bestaat, en wordt met eene op voet van oorlog gebrachte gewapende macht gelijkgesteld het vaartuig der gewapende macht, dat zich ergens bevindt waar geen onmiddellijke hulp te verkrijgen is.

Artikel 54.

De straffen bij dit Wetboek gesteld op de misdrijven, omschreven in de artikelen 56, 57, 61, 63—69, 73 en 74 en in de Titels IV, V, en VII van het Tweede Boek van dit Wetboek, zijn mede toepasselijk, wanneer een dier feiten wordt gepleegd tegen of met betrekking tot de bondgenooten van den staat of personen die deel uitmaken van hunne militaire macht in een gemeenschappelijken oorlog, onder voorwaarde dat bij wettelijke regeling of traktaat wederkeerigheid gewaarborgd zij.

Artikel 55.

Onder feiten in dienst gepleegd, worden mede begrepen feiten gepleegd ter zake van dienstaangelegenheden.

TWEEDE BOEK.

MISDRIJVEN.

TITEL I.

Misdrijven tegen de veiligheid van den staat.

Artikel 56.

De militair die in tijd van oorlog opzettelijk den vijand hulp verleent of den staat tegenover den vijand benadeelt, wordt, als schuldig aan militair verraad, gestraft met den dood, levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren.

Met gelijke straf wordt gestraft de militair die in tijd van oorlog tot het plegen van militair verraad samenspant.

Artikel 57.

Als schuldig aan verspieding wordt gestraft met den dood, levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren:

1o. hij die opzettelijk ten behoeve van den vijand eene inlichting betreffende eenig krijgsbelang tracht in te winnen aan boord van een vaartuig der krijgsmacht, binnen de voorpostenlinie, in eene versterkte of bezette plaats of post, of in eene inrichting van de krijgsmacht;

2o. hij die in tijd van oorlog ter sluik, onder een valsch voorgeven, door middel van eene vermomming of langs een anderen dan den gewonen toegang binnen eene van de in No. 1o. vermelde plaatsen tracht te komen, aldaar in dier voege aanwezig wordt gevonden, of zich op eene van die wijzen of door een van die middelen van daar tracht te verwijderen;

3o. hij die in tijd van oorlog opzettelijk eene opneming doet of eene afbeelding of beschrijving maakt, betreffende eenige zaak van militair belang.

De bepalingen van nis. 2o. en 3o. zijn niet toepasselijk, indien den rechter blijkt, dat de dader niet ten behoeve van den vijand heeft gehandeld.

Artikel 58.

Hij die in tijd van oorlog opzettelijk in strijd met eene

door hem in Nederlandsche krijgsgevangenschap gegeven belofte zich verwijdert of eene door hem gegeven belofte of aangenomen voorwaarde waaronder hij uit de Nederlandsche krijgsgevangenschap tijdelijk of voorgoed ontslagen is, schendt, of die daartoe samenspant, wordt gestraft met den dood, levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren.

Artikel 59.

De in geval van een oorlog waarin Nederland niet betrokken is, in of op weg naar de kolonie Curaçao zijnde geïnterneerde militair van eene der oorlogvoerende mogendheden, die opzettelijk in strijd met eene door hem gegeven belofte zich verwijdert of eene door hem gegeven belofte of aangenomen voorwaarde waaronder hem verlof is verleend om zich tijdelijk of voorgoed te verwijderen, schendt, of die daartoe samenspant, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren.

Artikel 60.

De militair die, hetzij eenige handeling waarvan hij weet, althans redelijkerwijze kan vermoeden, dat de staat daardoor in gevaar van oorlogsverwikkeling wordt gebracht, opzettelijk, zonder daartoe gerechtigd te zijn, verricht, hetzij opzettelijk eenig voorschrift tot handhaving van de goede betrekkingen van den staat met andere mogendheden van regeeringswege dan wel door of van wege den Gouverneur gegeven en bekend gemaakt, overtreedt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaren.

Artikel 61.

De militair die opzettelijk hetzij een bescheid, bericht of inlichting omtrent eenig middel van verdediging waarvan hij weet dat de geheimhouding door het belang van den staat wordt geboden, bekend maakt aan een ander dan die daarmede uit den aard zijner betrekking bekend mag zijn, hetzij eenig tot het krijgsmaterieel behoorend voorwerp waarvan hij weet dat de samenstelling in het belang van den staat geheim moet blijven, overgeeft aan een ander dan die het uit den aard zijner betrekking in handen mag hebben, hetzij toelaat dat zoodanig persoon zulk een bescheid, bericht of inlichting verkrijgt of zulk een voorwerp in handen krijgt,

hetzij bij die verkrijging behulpzaam is, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste acht jaren.

Artikel 62.

Tegen den deelnemer aan eenige in dezen Titel vermelde samenspanning, die, vóórdat de overheid met het bestaan daarvan bekend is, haar op zoodanige wijze daarvan kennis geeft, dat dientengevolge het plegen van het voorgenomen misdrijf wordt voorkomen, is de strafvervolging uitgesloten.

Deze bepaling geldt niet voor hem van wien blijkt, dat hij aanlegger is.

TITEL II.

Schending van krijgsplichten, zonder oogmerk om den vijand hulp te verleenen of den staat tegenover den vijand te benadeelen.

Artikel 63.

Met den dood, levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren wordt gestraft de militair die in tijd van oorlog opzettelijk:

1o. eenige onder zijne bevelen staande versterkte of bezette plaats of post, of wel de gewapende macht of eenig deel daarvan aan den vijand overgeeft of in 's vijands macht doet of laat overgaan, zonder daarvóór of daarbij alles gedaan of bedongen te hebben wat zijn plicht onder die omstandigheden van hem eischte;

2o. de onder zijne bevelen staande plaats, post of vaartuig der gewapende macht buiten noodzaak eigendunkelijk ontruimt of verlaat;

3o. bij een gevecht met den vijand zijn plicht om met het onder zijne bevelen staand deel der gewapende macht den vijand op te zoeken, tegen hem op te rukken, aan het gevecht deel te nemen, den vijand te vervolgen of tegenover hem stand te houden, verzaakt;

4o. de onder zijne bevelen staande afdeeling der gewapende macht, geheel of ten deele, buiten noodzaak naar onzijdig gebied doet of laat overgaan.

Artikel 64.

Met den dood, levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren wordt gestraft:

1o. hij die opzettelijk bij een gevecht met den vijand of in eene door den vijand aangevallen of met aanval bedreigde plaats of post zonder uitdrukkelijken last van of vanwege den ter plaatse aanwezigen met het hoogste gezag bekleeden militair het teeken van overgave geeft;

2o. hij die in tijd van oorlog het krijgsvolk tracht te misleiden, te ontmoedigen of in verwarring te brengen.

Artikel 65.

Met gevangenisstraf van ten hoogste vijftien jaren wordt gestraft:

1o. de militair die opzettelijk bij een gevecht met den vijand, met schending van zijn plicht als militair, hetzij op de vlucht gaat, hetzij eenig oorlogsmaterieel vernielt, beschadigt of onbruikbaar maakt, hetzij zich ontdoet van eenig wapen, munitie of krijgstoerusting, hem van overheidswege verstrekt of tot zijne voorgeschreven wapening of uitrusting behoorende, hetzij zich krijgsgevangen geeft;

2o. de militair die zich in tijd van oorlog opzettelijk, hetzij ter sluik, hetzij door een listigen kunstgreep of een samenweefsel van verdichtsels, hetzij door dronkenschap of zelfverminking aan het gevecht of aan het oogenblikkelijk gevaar in het gevecht onttrekt.

De schuldige wordt gestraft met den dood, levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren, indien hij tevens een anderen militair tot eene der onder 1o. en 2o. van dit artikel omschreven handelingen aanzet, alsmede indien hij het misdrijf begaat als bevelvoerend militair.

Artikel 66.

Hij die in tijd van oorlog opzettelijk eene militaire operatie doet mislukken, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vijftien jaren.

De schuldige wordt gestraft met den dood, levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren, indien hij het misdrijf begaat als bevelvoerend militair of

als belast zijnde met het bestuur of toezicht over benoodigdheden ten dienste van de krijgsmacht.

Artikel 67.

Met gevangenisstraf van ten hoogste tien jaren wordt gestraft:

1o. hij die zonder verlof van of vanwege den ter plaatse aanwezigen met het hoogste gezag bekleeden militair zich in betrekking stelt tot iemand die zich bij de vijandelijke militaire macht of in 's vijands macht bevindt, of tot een onderdaan eener vijandelijke mogendheid of macht;

2o. hij die een bescheid, bericht, inlichting of vraag van iemand die zich bij de vijandelijke militaire macht of in 's vijands macht bevindt, of van een onderdaan eener vijandelijke mogendheid of macht ontvangen of onderschept hebbende, opzettelijk nalaat daarvan dadelijk aan de militaire overheid mededeeling te doen;

3o. hij die in tijd van oorlog eene gebeurtenis, bijzonderheid of beschouwing, welker ruchtbaarheid eenig krijgsbelang kan schaden, opzettelijk bekend maakt, zonder van ambtswege daartoe verplicht of bevoegd te zijn.

Artikel 68.

Hij die in tijd van oorlog weigert of opzettelijk nalaat te gehoorzamen aan een bevel of vordering, gedaan door een daartoe bevoegden militair, of zoodanig bevel of vordering eigendunkelijk overschrijdt, of opzettelijk eenigen maatregel, door een militair in het belang der krijgsmacht of van den dienst ondernomen of bevolen, belet, belemmert of verijdelt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren.

Het maximum der in het eerste lid gestelde straf wordt verdubbeld:

1o. indien de schuldige opzettelijk het misdrijf blijft plegen, nadat een militair hem uitdrukkelijk op zijne strafbaarheid gewezen heeft;

2o. indien tijdens het plegen van het misdrijf nog geen vijf jaren zijn verloopen, sedert de schuldige eene hem wegens gelijk misdrijf opgelegde straf geheel of ten deele heeft ondergaan, of sedert die straf hem geheel is kwijtgescholden; of

indien tijdens het plegen van het misdrijf het recht tot uitvoering van die straf nog niet is verjaard;

3o. indien twee of meer personen gezamenlijk of ten gevolge van samenspanning het misdrijf plegen;

4o. indien de schuldige tevens een ander aanzet zijn voorbeeld te volgen;

5o. indien de schuldige het misdrijf pleegt bij een gevecht met den vijand.

Indien het in het eerste lid omschreven misdrijf vergezeld gaat van twee of meer der in nis. 1o.—5o. vermelde omstandigheden, wordt de schuldige gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaren.

Artikel 69.

De samenspanning tot een der in de artikelen 63—68 omschreven misdrijven wordt gestraft gelijk de poging.

De bepaling van artikel 62 is toepasselijk.

Artikel 70.

Hij die tegenover den vijand opzettelijk handelt in strijd met eenige bepaling voorkomende in een verdrag, geldende tusschen Nederland en de mogendheid waarmede Nederland in oorlog is, of met eenig voorschrift, ingevolge zoodanig verdrag vastgesteld, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren.

Met gelijke straf wordt gestraft de meerdere die opzettelijk toelaat, dat een zijner minderen zoodanig feit begaat.

Artikel 71.

De militair die opzettelijk eenig niet aan het buitrecht onderworpen goed als oorlogsbuit neemt, zonder oogmerk om zich dat goed wederrechtelijk toe te eigenen, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren.

Artikel 72.

De militair die opzettelijk eene met den vijand als zoodanig gesloten overeenkomst wederrechtelijk schendt, wordt gestraft met den dood, levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren.

Artikel 73.

Hij aan wiens schuld te wijten is dat, in tijd van oorlog, eenige versterkte of bezette plaats of post, of wel een vaartuig der krijgsmacht verloren gaat, dat eene militaire operatie mislukt, of dat een vaartuig der krijgsmacht onbruikbaar wordt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren.

Indien de schuldige het misdrijf pleegt als bevelvoerend militair of als belast zijnde met het bestuur of toezicht over benoodigdheden ten dienste van de krijgsmacht, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste tien jaren.

Artikel 74.

De militair, aan wiens schuld te wijten is dat eenige versterkte of bezette plaats of post, of wel de krijgsmacht of eenig deel daarvan door den vijand wordt overvallen, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren.

Indien de schuldige het misdrijf pleegt als bevelvoerend militair, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vijf jaren.

TITEL III.

Misdrijven waardoor de militair zich aan de vervulling van zijne dienstverplichtingen onttrekt.

Artikel 75.

De militair wiens ongeoorloofde afwezigheid aan zijne schuld is te wijten, wordt gestraft:

1o. met gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden, indien die afwezigheid in tijd van vrede ten minste één dag en niet langer dan dertig dagen duurt;

2o. met gevangenisstraf van ten hoogste negen maanden, indien die afwezigheid in tijd van vrede hem eene reis, waartoe het bevel hem bekend was of redelijkerwijze door hem kon vermoed worden, naar of van eene plaats buiten de kolonie Curaçao, of eene andere zoodanige bevolen reis met een vaartuig der krijgsmacht geheel of gedeeltelijk doet verzuimen;

3o. met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar, indien

die afwezigheid in tijd van oorlog niet langer dan vier dagen duurt;

4o. met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar en zes maanden, indien die afwezigheid in tijd van oorlog hem een bevolen reis, zooals in No. 2o. is omschreven, geheel of gedeeltelijk doet verzuimen, of eene ontmoeting met den vijand doet misloopen.

Artikel 76.

De militair die zich schuldig maakt aan opzettelijke ongeoorloofde afwezigheid, wordt gestraft:

1o. met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar, indien die afwezigheid in tijd van vrede ten minste één dag en niet langer dan dertig dagen duurt;

2o. met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren, indien die afwezigheid in tijd van oorlog niet langer dan vier dagen duurt.

Artikel 77.

Als schuldig aan desertie wordt gestraft de militair:

1o. die zich verwijdert met het oogmerk om zich voorgoed aan zijne dienstverplichtingen te onttrekken, het oorlogsgevaar te ontgaan, naar den vijand over te loopen of, zonder daartoe gerechtigd te zijn, bij eene andere mogendheid of macht in krijgsdienst te treden;

2o. wiens ongeoorloofde afwezigheid in tijd van vrede langer dan dertig, in tijd van oorlog langer dan vier dagen duurt;

3o. die zich schuldig maakt aan opzettelijke ongeoorloofde afwezigheid en daardoor een bevolen reis, zooals in artikel 75 No. 2o. is omschreven, niet of niet geheel medemaakt.

Desertie in tijd van vrede gepleegd, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren.

Desertie in tijd van oorlog gepleegd, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zeven jaren en zes maanden.

Artikel 78.

Het maximum van de in de artikelen 76 en 77 gestelde straffen wordt verdubbeld:

1o. indien tijdens het plegen van het misdrijf nog geen

vijf jaren zijn verloopen, sedert de schuldige eene hem hetzij wegens desertie, hetzij wegens opzettelijke ongeoorloofde afwezigheid bij vonnis opgelegde straf geheel of ten deele heeft ondergaan, of sedert die straf hem geheel is kwijtgescholden; of indien tijdens het plegen van het misdrijf het recht tot uitvoering van die straf nog niet is verjaard;

2o. indien twee of meer personen gezamenlijk of ten gevolge van samenspanning het misdrijf plegen;

3o. indien de schuldige is bevelvoerend militair;

4o. indien hij het misdrijf pleegt, terwijl hij is dienstdoende;

5o. indien hij zich naar of in het buitenland verwijdert;

6o. indien hij, zich van een vaartuig der krijgsmacht verwijderende, het misdrijf pleegt met behulp van eene tot de krijgsmacht behoorende sloep of ander licht vaartuig;

7o. indien hij het misdrijf pleegt met medeneming van een ten behoeve der krijgsmacht gebezigd dier, een wapen of munitie.

Indien het in artikel 76 omschreven misdrijf of het misdrijf van desertie in tijd van vrede vergezeld gaat van twee of meer der in N[is]. 1o.—7o. vermelde omstandigheden, wordt het maximum van de in het eerste lid gestelde straf nogmaals met de helft daarvan verhoogd.

Artikel 79.

Met den dood, levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren wordt gestraft:

1o. desertie naar den vijand;

2o. desertie, in tijd van oorlog, van een vaartuig der krijgsmacht op brandwacht liggende, van de veiligheidstroepen, of uit eene door den vijand aangevallen of met aanval bedreigde plaats of post;

3o. desertie met het oogmerk om in een door den schuldige aanstaand geachten oorlog van den staat met eene andere mogendheid of macht bij deze in krijgsdienst te treden.

Artikel 80.

Naar de onderscheidingen gemaakt in de artikelen 76—79

en met de daarbij gestelde straffen wordt gestraft de militair die zich opzettelijk door een listigen kunstgreep of een samenweefsel van verdichtsels tijdelijk of voorgoed aan de vervulling van zijne dienstverplichtigen onttrekt, of die zich opzettelijk daarvoor ongeschikt maakt of laat maken.

Met afwezigheid wordt ten aanzien van die artikelen gelijkgesteld de tijd, gedurende welken de militair op een der voorschreven wijzen de vervulling van zijne dienstverplichtingen verzaakt heeft.

Met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren wordt gestraft hij die opzettelijk een militair op diens verzoek voor de verdere vervulling van zijne dienstverplichtingen tijdelijk of voor goed ongeschikt maakt.

Indien het feit den dood ten gevolge heeft, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste acht jaren.

Artikel 81.

Hij die een verlofpas valschelijk opmaakt of vervalscht, of die zoodanig stuk op een valschen naam of voornaam of met aanwijzing van eene valsche hoedanigheid doet afgeven, met het oogmerk om het te gebruiken of door een militair te doen gebruiken als ware het echt en onvervalscht of als ware de inhoud in overeenstemming met de waarheid, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren.

Met gelijke straf wordt gestraft de militair die opzettelijk gebruik maakt van een valschen of vervalschten verlofpas als ware hij echt en onvervalscht of als ware de inhoud in overeenstemming met de waarheid.

Artikel 82.

De militair die opzettelijk van eens anders reispas, veiligheidskaart, reisorder of verlofpas gebruikt maakt, als ware hij de daarin genoemde persoon, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar en zes maanden.

Artikel 83.

Indien een der misdrijven omschreven in de artikelen 81 of 82 van dit Wetboek of in de artikelen 233, 234 of 236 van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao, door een militair in tijd van oorlog wordt gepleegd, ten einde het misdrijf van desertie gemakkelijk te maken, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren.

Artikel 84.

De samenspanning tot een der in dezen Titel omschreven misdrijven wordt gestraft gelijk de poging.
De bepaling van artikel 62 is toepasselijk.

Artikel 85.

Onder zich verwijderen wordt in dezen Titel verstaan het zich verwijderen, alsmede het zich schuil houden, afwezig blijven of achterblijven van de plaats of de plaatsen, waar de militair zich ter vervulling van de op hem rustende dienstverplichtingen behoort te bevinden; onder afwezigheid het afwezig zijn van die plaats of die plaatsen.

TITEL IV.

Misdrijven tegen de ondergeschiktheid.

Artikel 86.

De militair die opzettelijk een meerdere, hetzij in het openbaar mondeling of door een geschrift of afbeelding, hetzij in zijne tegenwoordigheid mondeling of door een gebaar of daad, hetzij door een toegezonden of aangeboden geschrift of afbeelding, beleedigt of met eenig kwaad bedreigt, hetzij hem uitscheldt, beschimpt of in zijne tegenwoordigheid bespot, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste negen maanden.
Indien het feit in dienst wordt gepleegd, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar en zes maanden.

Artikel 87.

De militair die een geschrift of afbeelding waarin hij weet dat eene beleediging voor een meerdere voorkomt, verspreidt, ten toon stelt, aanslaat of ter verspreiding in voorraad heeft, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste negen maanden.
Indien het feit in dienst wordt gepleegd, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar en zes maanden.

Artikel 88.

De militair die opzettelijk een meerdere door eenige feite-

lijkheid beleedigt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren.

Indien het feit in dienst wordt gepleegd, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vijf jaren.

Artikel 89.

Wanneer een militair opzettelijk tegen een meerdere een der in de artikelen 273, 274 of 280 van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao omschreven misdrijven pleegt, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar boven het maximum van de aldaar gestelde straffen.

Indien het feit in dienst wordt gepleegd, wordt het maximum van de in het eerste lid gestelde straf nogmaals met een jaar verhoogd.

De bepalingen van de artikelen 279 en 282 van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao zijn in deze gevallen niet van toepassing.

Artikel 90.

De militair die naar aanleiding van eene dienstaangelegenheid een meerdere tot tweegevecht uitdaagt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vijf jaren.

Met gelijke straf worden gestraft de militair die opzettelijk zoodanige uitdaging overbrengt, en de meerdere die haar aanneemt.

De militaire getuigen en geneeskundigen die, wetende dat de uitdaging naar aanleiding van eene dienstaangelegenheid plaats had, het daaropvolgende tweegevecht bijwonen, worden gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar.

Artikel 91.

De militair die tegen beter weten eene aantijging, klachte of aangifte tegen of over een meerdere inbrengt of inzendt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren.

Artikel 92.

De militair die weigert of opzettelijk nalaat te gehoorzamen aan eenig dienstbevel, of die zoodanig bevel eigendunkelijk overschrijdt, wordt, als schuldig aan opzettelijke ongehoorzaamheid, gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar en negen maanden.

Indien het feit is gepleegd in tijd van oorlog, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren.

Het maximum van de in het eerste en het tweede lid gestelde straffen wordt verdubbeld:

1o. indien de schuldige opzettelijk in zijne ongehoorzaamheid volhardt, nadat een meerdere hem uitdrukkelijk op zijne strafbaarheid heeft gewezen;

2o. indien tijdens het plegen van het misdrijf nog geen vijf jaren zijn verloopen, sedert de schuldige eene hem wegens gelijk misdrijf bij vonnis opgelegde straf geheel of ten deele heeft ondergaan, of sedert die straf hem geheel is kwijtgescholden; of indien tijdens het plegen van het misdrijf het recht tot uitvoering van die straf nog niet is verjaard;

3o. indien twee of meer personen gezamenlijk of ten gevolge van samenspanning het misdrijf plegen:

4o. indien de schuldige tevens een anderen militair tot het misdrijf aanzet;

5o. indien hij het misdrijf pleegt bij een gevecht met den vijand.

Indien het in het eerste of het in het tweede lid omschreven misdrijf vergezeld gaat van 2 of meer der in Nis. 1o.—5o. vermelde omstandigheden, wordt het maximum van de in het derde lid gestelde straffen nogmaals met de helft daarvan verhoogd.

Indien het bevel het werkdadig optreden tegen den vijand, of de bestrijding van oogenblikkelijk zeegevaar betrof, wordt de schuldige gestraft met den dood, levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren.

Artikel 93.

Indien de ongehoorzaamheid van den militair aan onachtzaamheid is te wijten, wordt hij gestraft:

1o. met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren, indien het feit is gepleegd in tijd van oorlog;

2o. met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren, indien het bevel het werkdadig optreden tegen den vijand, of de bestrijding van oogenblikkelijk zeegevaar betrof.

Artikel 94.

De militair die opzettelijk een meerdere feitelijk bedreigt

met geweld, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren

Indien het feit in dienst wordt gepleegd, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vijf jaren.

Artikel 95.

De militair die opzettelijk een meerdere feitelijk aanrandt, zich met geweld of bedreiging met geweld tegen hem verzet, hem van zijn vrijheid van handelen berooft, of hem door geweld of bedreiging met geweld dwingt tot het volvoeren of tot het nalaten van een dienstverrichting, wordt, als schuldig aan feitelijke insubordinatie, gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste acht jaren.

Indien het feit eenig lichamelijk letsel ten gevolge heeft, wordt de schuldige gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste tien jaren.

Indien het feit den dood ten gevolge heeft, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaren.

Artikel 96.

Feitelijke insubordinatie, gepleegd met voorbedachten rade, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste tien jaren.

Indien het feit eenig lichamelijk letsel ten gevolge heeft, wordt de schuldige gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaren.

Indien het feit den dood ten gevolge heeft, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vijftien jaren.

Artikel 97.

Feitelijke insubordinatie, gepleegd door twee of meer vereenigde militairen, wordt, als muiterij, gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaren.

De schuldige wordt gestraft:

1o. met gevangenisstraf van ten hoogste vijftien jaren, indien het door hem gepleegde misdrijf of de daarbij door hem gepleegde feitelijkheid eenig lichamelijk letsel ten gevolge heeft;

2o. met levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren, indien zij den dood ten gevolge hebben.

Artikel 98.

Met den dood, levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren wordt gestraft:

1o. feitelijke insubordinatie in tijd van oorlog;

2o. muiterij aan boord van een vaartuig der gewapende macht, zich ergens bevindende waar geen onmiddellijke hulp te verkrijgen is.

Artikel 99.

Indien een der in de artikelen 95—98 No. 1o. omschreven misdrijven buiten dienst wordt gepleegd, wordt, in de gevallen omschreven in de artikelen 95, 96 en 97, eerste lid, en tweedelid No. 1o. het maximum van de tijdelijke gevangenisstraf met drie jaren verminderd en wordt in de gevallen omschreven in de artikelen 97, tweede lid, No. 2o. en 98 No. 1o. de schuldige gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vijftien jaren.

Artikel 100.

Indien een feit, hetwelk in de strafbepaling van artikel 95 of van artikel 96, al dan niet in verband met artikel 99, valt, tevens valt in eene zwaardere strafbepaling van het gemeene recht, wordt deze laatste toegepast, doch wordt tevens het maximum van de daarbij gestelde gevangenisstraf met twee jaren verhoogd.

Artikel 101.

Het maximum der tijdelijke gevangenisstraf, gesteld bij de artikelen 95—99, wordt met een derde verhoogd, indien tijdens het plegen van het misdrijf nog geen vijf jaren zijn verloopen, sedert de schuldige eene gevangenisstraf, hem opgelegd wegens een der misdrijven, omschreven hetzij in een van die artikelen, hetzij in een der artikelen, vermeld in artikel 449 van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao, geheel of ten deele heeft ondergaan, of sedert die straf hem geheel is kwijtgescholden; of indien tijdens het plegen van het misdrijf het recht tot uitvoering van die straf nog niet is verjaard.

Artikel 102.

Wanneer vijf of meer militairen samenrotten om in vereeniging hun plicht te verzaken, worden zij, indien het tot

eenige feitelijkheid of bedreiging daarmede gekomen is, behoudens ieders verantwoordelijkheid voor de bijzondere door hem bedreven feiten, als schuldig aan militair oproer, gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaren.

Indien het feit is gepleegd in tijd van oorlog, of aan boord van een vaartuig der gewapende macht, zich ergens bevindende waar geen onmiddellijke hulp te verkrijgen is, worden de schuldigen gestraft met levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren.

Artikel 103.

De belhamels onder de deelnemers aan militair oproer worden gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vijftien jaren.

Indien het feit is gepleegd in tijd van oorlog, of aan boord van een vaartuig der gewapende macht, zich ergens bevindende waar geen onmiddellijke hulp te verkrijgen is, wordt de schuldige gestraft met den dood, levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren.

Artikel 104.

De deelnemers aan samenrotting om in vereeniging hun plicht te verzaken die tot de orde terugkeeren, voordat het tot eenige feitelijkheid of bedreiging daarmede gekomen is, worden gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vijf jaren.

Indien de samenrotting is gepleegd in tijd van oorlog, of aan boord van een vaartuig der gewapende macht, zich ergens bevindende waar geen onmiddellijke hulp te verkrijgen is, worden de schuldigen gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zeven jaren en zes maanden.

Ten aanzien van de belhamels wordt het maximum der in het eerste en het tweede lid gestelde straffen verdubbeld.

Artikel 105.

De samenspanning tot ongehoorzaamheid, muiterij of militair oproer wordt gestraft gelijk de poging.

De bepaling van artikel 62 is toepasselijk.

Artikel 106.

Ten aanzien van de in dezen Titel omschreven feiten wordt eene troepenafdeeling, belast met wacht- of patrouilledienst,

of een schildwacht gelijkgesteld met een meerdere, behalve ingeval het feit is begaan door hem aan wien zij, als zoodanig, ondergeschikt zijn.

TITEL V.

Schending van onderscheiden dienstplichten.

Artikel 107.

De schildwacht die zijn post eigendunkelijk verlaat, eene als zoodanig op hem rustende verplichting niet nakomt, of zich in een toestand brengt of laat brengen waarin hij zijn dienst als schildwacht niet naar behooren kan verrichten, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren.

Indien het feit is gepleegd in tijd van oorlog, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste tien jaren.

Indien de schuldige zich bevond aan boord van een vaartuig der gewapende macht, in nood verkeerende of in tijd van oorlog op brandwacht liggende, bij veiligheidstroepen in tijd van oorlog, of in eene door den vijand aangevallen of met aanval bedreigde plaats of post, wordt hij gestraft met den dood, levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren.

Met gelijke straffen worden gestraft de officier van de wacht aan boord van een vaartuig der gewapende macht of de militair die hem tijdelijk vervangt, de machinist, hoofd der wacht aan boord van een zoodanig vaartuig, en de bevelhebber van eenige wacht, ronde of patrouille of van eenige met de uitoefening van den veiligheidsdienst in tijd van oorlog belaste troepenafdeeling, die als zoodanig gelijke handelingen plegen.

Indien andere militairen, behoorende tot eenige wacht, ronde of patrouille of tot eenige met de uitoefening van den veiligheidsdienst in tijd van oorlog belaste troepenafdeeling, gelijke handelingen plegen, zijn de eerste drie leden van dit artikel op hen van toepassing, behoudens dat in de gevallen van het eerste en het tweede lid het maximum van de daar gestelde straffen met de helft verminderd wordt, en dat in de gevallen van het derde lid de schuldige gestraft wordt met gevangenisstraf van ten hoogste tien jaren.

Artikel 108.

De militair die zich opzettelijk, hetzij ter sluik, hetzij door een listigen kunstgreep of een samenweefsel van verdichtsels, hetzij door dronkenschap of zelfverminking aan eenigen gevaarlijken dienst onttrekt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren.

Indien het feit is gepleegd in tijd van oorlog, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren.

Artikel 109.

De militair die zich opzettelijk, hetzij ter sluik, hetzij door een listigen kunstgreep of een samenweefsel van verdichtsels tijdelijk of voorgoed aan de vervulling van een bepaalde soort van dienstverplichtingen onttrekt, of die zich opzettelijk daarvoor ongeschikt maakt of laat maken, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar.

Indien het feit is gepleegd in tijd van oorlog, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren.

Met gelijke straffen wordt gestraft hij die opzettelijk een militair op diens verzoek voor de vervulling van eene bepaalde soort van dienstverplichtingen ongeschikt maakt.

Indien het feit den dood ten gevolge heeft, wordt het maximum der in het eerste en het tweede lid gestelde straffen met vier jaren verhoogd.

Artikel 110.

De militair die opzettelijk aan de overheid eene onjuiste ambtelijke mededeeling doet of overbrengt, of opzettelijk nalaat aan de bevoegde overheid eene mededeeling te doen, die hij van ambtswege doen moest of waarvan de verzwijging het belang van den dienst of van den staat kan schaden, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren.

Indien het feit is gepleegd in tijd van oorlog, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste negen jaren.

Artikel 111.

De militair aan wiens schuld te wijten is, dat, in tijd van oorlog, aan de overheid eene onjuiste ambtelijke mededeeling wordt gedaan of overgebracht, of wordt nagelaten aan de bevoegde overheid eene mededeeling te doen, die van ambtswege gedaan moest worden of waarvan de verzwijging het belang van den dienst of van den staat kan schaden, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren.

Artikel 112.

De militair die opzettelijk, zonder daartoe bevoegd te zijn, eenigen maatregel in het belang van de krijgsmacht of van den dienst ondernomen of bevolen, belet, belemmert of verijdelt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren.

Indien het feit is gepleegd in tijd van oorlog, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vijftien jaren.

Artikel 113.

De militair die opzettelijk nalaat eenig dienstvoorschrift op te volgen, of die zoodanig voorschrift eigendunkelijk overschrijdt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste negen maanden.

Indien het feit is gepleegd in tijd van oorlog, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren.

Artikel 114.

De samenspanning tot een der in de artikelen 107—112 omschreven misdrijven wordt gestraft gelijk de poging.

De bepaling van artikel 62 is toepasselijk.

Artikel 115.

De militair die door misbruik of aanmatiging van gezag iemand dwingt iets te doen, niet te doen, of te dulden, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren.

Artikel 116.

De militair die door misbruik van zijn invloed als meerdere tegenover een mindere, dezen overhaalt iets te doen, niet te doen, of te dulden, wordt, indien daaruit eenig nadeel kan ontstaan, gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren.

Artikel 117.

De militair die, met het oogmerk om zich of een ander voor bestraffing, terechtwijzing of afkeuring te vrijwaren of een ander aan onverdiende bestraffing, terechtwijzing of afkeuring bloot te stellen, hetzij een mindere door gift, belofte of misleiding weerhoudt van of overhaalt tot het doen van een beklag, verzoek, klachte of aangifte, hetzij een stuk

of aangelegenheid onthoudt aan de kennisneming van den bevoegden meerdere, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren.

Artikel 118.

De militair die opzettelijk, hetzij met overschrijding van zijne bevoegdheid, hetzij in eene aangelegenheid die vreemd is aan de belangen van den dienst, een mindere beveelt iets te doen, niet te doen, of te dulden, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren.

Artikel 119.

De militair die opzettelijk een mindere uitscheldt, uitvloekt, beschimpt of in zijne tegenwoordigheid bespot, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste negen maanden.

Indien het feit in dienst wordt gepleegd, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar en zes maanden.

Artikel 120.

De militair die in dienst opzettelijk een mindere slaat of stompt of hem op andere wijze pijn veroorzaakt of hem feitelijk bedreigt met geweld, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren.

Indien het feit eenig lichamelijk letsel ten gevolge heeft, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vijf jaren.

Indien het feit den dood ten gevolge heeft, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste acht jaren.

Valt het feit tevens in eene zwaardere strafbepaling van het gemeene recht, dan wordt deze toegepast.

Artikel 121.

De militair die opzettelijk toelaat, dat een mindere een misdrijf pleegt, of die, getuige van een door een mindere gepleegd misdrijf, opzettelijk nalaat tegen den dader de door het belang der zaak gevorderde maatregelen van geweld naar vermogen aan te wenden, wordt gestraft gelijk de medeplichtige.

Artikel 122.

Hij die, kennis dragende van eenige in dit Wetboek strafbaar gestelde samenspanning tot misdrijf of van een voornemen tot het plegen van een misdrijf ter zake waarvan de doodstraf mag worden opgelegd, of van een misdrijf tegen

de veiligheid van den staat, desertie in tijd van oorlog, feitelijke insubordinatie of militair oproer, op een tijdstip waarop het plegen van het misdrijf nog kan worden voorkomen, opzettelijk nalaat daarvan tijdig voldoende kennis te geven hetzij aan de overheid, hetzij aan den bedreigde, wordt, indien het misdrijf is gevolgd, gestraft gelijk de medeplichtige.

Met gelijke straf wordt gestraft hij die, kennis dragende van eenig in het eerste lid vermeld reeds gepleegd misdrijf op een tijdstip waarop de gevolgen nog kunnen worden afgewend, opzettelijk nalaat daarvan gelijke kennisgeving te doen.

Artikel 123.

De bepalingen van het vorig artikel betreffende het doen van kennisgeving zijn niet van toepassing op hem die door de kennisgeving gevaar voor een strafvervolging zou doen ontstaan voor zich zelven, voor een van zijne bloedverwanten of aangehuwden in de rechte linie of in den tweeden of derden graad der zijlinie, voor zijn echtgenoot of gewezen echtgenoot, of voor een ander, bij wiens vervolging hij zich, uit hoofde van zijn ambt of beroep, van het afleggen van getuigenis zou mogen verschoonen.

Artikel 124.

Hij die, mondeling of bij geschrifte, een militair opruit tot eenig misdrijf, in dit Wetboek omschreven of door hem te begaan onder een der in artikel 46 van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao vermelde omstandigheden, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vijf jaren.

De schuldige wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vijftien jaren, indien de opruiing betreft een der misdrijven omschreven in de artikelen 97—107 of 129 van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao, desertie of ongehoorzaamheid in tijd van oorlog, of muiterij of militair oproer buiten tijd van oorlog.

De schuldige wordt gestraft met den dood, levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren:

1o. indien de opruiing geschiedt in tijd van oorlog en zij betreft een der in artikel 97 of 98 van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao omschreven misdrijven,

militair verraad, desertie in een der in artikel 79 omschreven gevallen, ongehoorzaamheid in een der in het laatste lid van artikel 92 omschreven gevallen, muiterij, militair oproer of het in artikel 126 omschreven misdrijf;

2o. indien de opruiing geschiedt aan boord van een vaartuig der gewapende macht, zich ergens bevindende waar geen onmiddellijke hulp te verkrijgen is, en zij muiterij of militair oproer betreft.

Met gelijke straffen wordt gestraft hij die een der in dit artikel vermelde geschriften, waarvan hij den inhoud kent, verspreidt, ten toon stelt, aanslaat of ter verspreiding in voorraad heeft.

Artikel 125.

Hij die door een sein, teeken, voorstelling, toespraak, lied, geschrift of afbeelding de tucht onder de krijgsmacht tracht te ondermijnen, of die, met de strekking van het geschrift of de afbeelding bekend, zoodanig stuk verspreidt, ten toon stelt, aanslaat of ter verspreiding in voorraad heeft, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren.

Indien het feit is gepleegd in tijd van oorlog, wordt de schuldige gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste tien jaren.

Met gelijke straffen wordt gestraft hij die het wapen van Nederland, van den Koning, van een lid van het Koninklijk Huis of van den Regent, de Nederlandsche vlag of wimpel of een militair vaandel of militairen standaard beschimpt.

Artikel 126.

Met den dood, levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren worden gestraft de tot een op voet van oorlog gebracht deel der gewapende macht behoorende militairen die met vereenigde krachten hetzij geweld tegen een of meer personen plegen, hetzij opzettelijk en wederrechtelijk eenig goed dat geheel of ten deele aan een ander toebehoort, vernielen, beschadigen, onbruikbaar maken of wegmaken, en bij het plegen van het feit misbruik maken of dreigen te maken van macht, gelegenheid of middel, hun als militair geschonken.

Met gelijke straf worden gestraft de aan de militaire rechtsmacht onderworpen personen, bij een op voet van oorlog gebracht deel der gewapende macht in dienstbetrekking

zijnde of haar met toestemming van de militaire overheid vergezellende of volgende, die gelijke handelingen plegen en daarbij misbruik maken of dreigen te maken van macht, gelegenheid of middel, hun door hunne betrekking tot de gewapende macht geschonken.

Artikel 83 van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao blijft buiten toepassing.

Artikel 127.

Hij, die geweld pleegt tegen een doode, zieke of in den krijg verwonde, behoorende tot de militaire macht van een der strijdende partijen, wordt gestraft met den dood, levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren.

Onder hen, die behooren tot de militaire macht van een der strijdende partijen, worden voor de toepassing van dit artikel gerekend allen, die bij deze macht in dienstbetrekking zijn of haar met toestemming van de militaire overheid vergezellen of volgen.

Artikel 128.

De militair die opzettelijk niet voldoet aan eene wettige oproeping voor den werkelijken dienst, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren.

Indien het feit is gepleegd in tijd van oorlog, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zeven jaren en zes maanden.

Blijkt niet dat het feit opzettelijk is gepleegd, dan wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste negen maanden.

TITEL VI.

Diefstal, verduistering en heling.

Artikel 129.

Met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren wordt gestraft hij die diefstal pleegt en daarbij misbruik heeft gemaakt van de gelegenheid, hem verschaft door zijne inkwartiering of door zijne huisvesting op openbaar gezag.

Artikel 130.

Met gevangenisstraf van ten hoogste negen jaren wordt ge-

straft diefstal door een militair gepleegd op eene onder zijne bijzondere bewaking of bescherming gestelde plaats.

Artikel 131.

Met gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaren wordt, als schuldig aan plundering, gestraft:

1o. de tot de op voet van oorlog gebrachte gewapende macht behoorende militair die bij het plegen van diefstal misbruik maakt of dreigt te maken van macht, gelegenheid of middel hem als militair geschonken;

2o. de aan de militaire rechtsmacht onderworpen persoon, bij een op voet van oorlog gebracht deel der gewapende macht in dienstbetrekking zijnde of dit met toestemming van de militaire overheid vergezellende of volgende, die bij het plegen van diefstal misbruik maakt of dreigt te maken van macht, gelegenheid of middel, hem door zijne betrekking tot de gewapende macht geschonken.

Indien het feit is gepleegd door twee of meer vereenigde personen, worden de schuldigen gestraft met den dood, levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren.

Artikel 132.

Met gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaren wordt gestraft hij, die diefstal pleegt aan of tegen een doode, zieke of in den krijg verwonde, behoorende tot de krijgsmacht van een der strijdende partijen.

De bepaling van het tweede lid van artikel 127 geldt voor de toepassing van dit artikel.

Artikel 133.

Het maximum van de tijdelijke gevangenisstraf, gesteld bij de artikelen 129—132, wordt met een derde verhoogd, indien tijdens het plegen van het misdrijf nog geen vijf jaren zijn verloopen, sedert de schuldige eene gevangenisstraf, hem opgelegd wegens een der misdrijven, omschreven hetzij in een van die artikelen, hetzij in een der artikelen, vermeld in artikel 436 van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao, geheel of ten deele heeft ondergaan, of sedert die straf hem geheel is kwijtgescholden; of indien tijdens het plegen van het misdrijf het recht tot uitvoering van die straf nog niet is verjaard.

Artikel 134.

De samenspanning tot een der in de artikelen 129—132 omschreven misdrijven wordt gestraft gelijk de poging.
De bepaling van artikel 62 is toepasselijk.

Artikel 135.

De militair die opzettelijk eenig voorwerp door een der in dezen Titel omschreven misdrijven verkregen, koopt, huurt, inruilt, in pand neemt, als geschenk aanneemt of uit winstbejag verkoopt, verhuurt, verruilt, in pand geeft, vervoert, bewaart of verbergt, wordt, als schuldig aan heling, gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren.
Met gelijke straf wordt gestraft hij die opzettelijk uit de opbrengst van eenig door zoodanig misdrijf verkregen voorwerp voordeel trekt.

Artikel 136.

De militair die eenig voorwerp koopt, huurt, inruilt, in pand neemt, als geschenk aanneemt of uit winstbejag verkoopt, verhuurt, verruilt, in pand geeft, vervoert, bewaart of verbergt, wordt, indien aan zijne schuld te wijten is dat zijne handeling een door een der in dezen Titel omschreven misdrijven verkregen voorwerp betreft, gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren.
Met gelijke straf wordt gestraft hij die uit de opbrengst van eenig voorwerp voordeel trekt, indien aan zijne schuld te wijten is, dat zijne handeling een door zoodanig misdrijf verkregen voorwerp betreft.

TITEL VII.

Vernieling, beschadiging of wegmaking van ten behoeve van de krijgsmacht dienende goederen.

Artikel 137.

Hij die wederrechtelijk en opzettelijk een dier, dat ten behoeve der krijgsmacht wordt gebezigd, doodt, beschadigt, voor den dienst ongeschikt maakt of wegmaakt, wordt gestraft:
1o. indien hij het feit pleegt, terwijl hij behoort tot een

op voet van oorlog gebracht deel der gewapende macht, met gevangenisstraf van ten hoogste tien jaren;

2o. in andere gevallen met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren.

Artikel 138.

De militair, tot een op voet van oorlog gebracht deel der gewapende macht behoorende, die wederrechtelijk en opzettelijk eenige oorlogsbehoefte vernielt, beschadigt, onbruikbaar maakt of wegmaakt, of die zich opzettelijk en eigendunkelijk ontdoet van eenig hem van overheidswege verstrekt wapen, munitie, krijgstoerusting of voedingsmiddel, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste tien jaren.

Artikel 139.

De militair, tot een op voet van oorlog gebracht deel der gewapende macht behoorende, die eenig aan hem of aan een anderen militair van overheidswege verstrekt goed, wetende dat dit behoort tot de militaire kleeding of uitrusting, hetzij zonder schriftelijke vergunning, door of vanwege den bevoegden officier afgegeven, verkoopt, ruilt, ten geschenke, in pand, gebruik of bewaring geeft, hetzij wegmaakt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren.

INHOUD.

EERSTE BOEK.

Algemeene bepalingen.

TWEEDE BOEK.

Misdrijven.

TITEL I.

TITEL II.

TITEL III.

TITEL IV.

TITEL V.

TITEL VI.

TITEL VII.

Behoort bij Koninklijk besluit van 16 October 1922 (*Staatsblad* No. 558).

Mij bekend,

De Minister van Koloniën,

DE GRAAFF.

II. REGLEMENT VAN KRIJGSTUCHT VOOR DE KOLONIE CURAÇAO.

§ I. *Omvang van de werking van dit Reglement.*

Artikel 1.

De bepalingen van dit Reglement zijn toepasselijk op den militair, die zich binnen of buiten de kolonie Curaçao aan eenig krijgstuchtelijk vergrijp schuldig maakt.

§ II. *Krijgstuchtelijke vergrijpen.*

Artikel 2.

Krijgstuchtelijke vergrijpen zijn:

1o. alle niet in eenige strafwet omschreven feiten, strijdig met eenig dienstbevel of dienstvoorschrift, of onbestaanbaar met de militaire tucht of orde;

2o. de feiten omschreven:

a. in de artikelen 61, 71, 75 Nis. 1o., 2o. en 3o., 76 (indien de ongeoorloofde afwezigheid in tijd van vrede niet langer dan acht dagen, in tijd van oorlog niet langer dan één dag duurt), 77, No. 3o. (indien de ongeoorloofde afwezigheid in tijd van vrede niet langer dan acht dagen duurt), 82 (buiten tijd van oorlog), 86, 87, 92, eerste lid, 93, 107 (met uitzondering van de gevallen, waarin bij dat artikel de doodstraf is gesteld), 109, eerste lid, 110, eerste lid, 111, 112, eerste lid, 113, 115, 120, 125, eerste en laatste lid, 128, 137 en 139 van het Wetboek van Militair Strafrecht voor de kolonie Curaçao;

b. in de artikelen 82, 92, tweede lid, 109, tweede lid, 110, tweede lid, en 112, tweede lid, van datzelfde Wetboek, gepleegd gedurende den tijd van oorlog, zooals die is omschreven in artikel 50 van dat Wetboek, door militairen, behoorende tot het ingevolge dat artikel aangewezen gedeelte der gewapende macht;

indien het begane feit naar het oordeel van den tot straffen bevoegden meerdere tot wiens kennis het is gebracht of aan wien de verdere behandeling der zaak wordt opgedragen, van zóó lichten aard is, dat de zaak buiten strafrechtelijke behandeling mag worden afgedaan;

3o. de feiten omschreven in de artikelen 148, 266, 297 No. 1o., 313, eerste lid, 366, eerste lid, en 369 van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao, indien het begane feit naar het oordeel van den in No. 2o. vermelden meerdere onbestaanbaar met de militaire tucht of orde, doch tevens van zóó lichten aard is, dat de zaak buiten strafrechtelijke behandeling mag worden afgedaan;

4o. de feiten omschreven in de artikelen 323, 327, 328 en 334 van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao, indien het begane feit naar het oordeel van den in No 2o. vermelden meerdere van zóó lichten aard is, dat de zaak buiten strafrechtelijke behandeling mag worden afgedaan; tenzij den schuldige reeds tweemaal te voren wegens een feit in een dier artikelen omschreven, straf is opgelegd;

5o. de feiten omschreven in de artikelen 439, 442, 443, 450, 455, 465, 466, 470 en 474 van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao, indien naar het oordeel van den in No. 2o. vermelden meerdere strafrechtelijke behandeling der zaak niet vereischt wordt;

6o. de feiten vallende in de bepalingen van eene der buiten het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao omschreven overtredingen waarop als hoofdstraf gesteld is hetzij hechtenis of geldboete hetzij geldboete alleen, indien het begane feit naar het oordeel van den in No. 2o. vermelden meerdere onbestaanbaar met de militaire tucht of orde, doch tevens van zóó lichten aard is, dat de zaak buiten strafrechtelijke behandeling mag worden afgedaan.

§ III. *Krijgstuchtelijke straffen.*

AFDEELING I.

In het algemeen.

Artikel 3.

De krijgstuchtelijke straffen voor officieren zijn:

1o. berisping;

2o. licht arrest van ten hoogste 14 dagen;

3o. streng arrest van ten hoogste 14 dagen.

Artikel 4.

De krijgstuchtelijke straffen voor onderofficieren zijn:

A. *Hoofdstraffen.*

1o. berisping;

2o. de verplichting om ten hoogste 2 uur vóór het avond-appèl in de kazerne of het kwartier of aan boord van een vaartuig der gewapende macht terug te zijn en aldaar te verblijven, tenzij de gestrafte daarbuiten dienst heeft te verrichten, gedurende ten hoogste 14 dagen;

3o. licht arrest van ten hoogste 21 dagen;

4o. verzwaard arrest van ten hoogste 14 dagen;

5o. streng arrest van ten hoogste 14 dagen; deze straf wordt niet opgelegd aan een minderjarige die den leeftijd van achttien jaren nog niet bereikt heeft;

6o. verlaging.

B. *Bijkomende straffen.*

1o. inhouding van soldij;

2o. voor onderofficieren die een minderen rang dan dien van sergeant bekleeden: vermindering van kost.

Artikel 5.

De krijgstuchtelijke straffen voor mindere militairen zijn:

A. *Hoofdstraffen.*

1o. berisping;

2o. strafdienst, ten minste 1 en ten hoogste 2 uur per dag, gedurende ten hoogste 8 dagen;

3o. de verplichting om ten hoogste 2 uur vóór het avond-appèl in de kazerne of het kwartier of aan boord van een vaartuig der gewapende macht terug te zijn en aldaar te verblijven, tenzij de gestrafte daarbuiten dienst heeft te verrichten, gedurende ten hoogste 8 dagen;

4o. licht arrest van ten hoogste 21 dagen;

5o. verzwaard arrest van ten hoogste 14 dagen;

6o. streng arrest van ten hoogste 14 dagen; deze straf wordt niet opgelegd aan een minderjarige die den leeftijd van achttien jaren nog niet bereikt heeft;

7o. verlaging in klasse, indien de gestrafte behoort tot een onderdeel der gewapende macht waarbij de mindere militairen in klassen zijn verdeeld;

8o. plaatsing in de tuchtklasse.

B. *Bijkomende straffen.*

1o. inhouding van soldij;

2o. vermindering van kost.

Artikel 6.

De berisping van den officier geschiedt mondeling, of schriftelijk bij gesloten brief, door den strafoplegger.

De berisping van den onderofficier en van den minderen militair geschiedt mondeling door den strafoplegger of, indien dit niet doenlijk is, door een anderen meerdere van zijnentwege, of wel schriftelijk bij gesloten brief door den strafoplegger.

De mondelinge berisping geschiedt òf zonder dat daarbij bijzondere vormen in acht genomen worden, òf, indien dit door den bestraffenden meerdere noodzakelijk geacht wordt, na bijroeping en ten aanhooren van een of meer andere militairen van niet lageren rang en, wat den officier betreft, bovendien van niet minderen ouderdom in rang, dan de gestrafte.

Eene aanmerking of terechtwijzing waarbij de tot straffen bevoegde meerdere niet uitdrukkelijk te kennen geeft, dat zij als straf van berisping moet worden beschouwd, geldt niet als straf.

Artikel 7.

De strafdienst bestaat in exerceeren met of zonder volledige uitrusting op de door den commandeerenden officier te bepalen werkdagen, in de vrije uren van den gestrafte.

Artikel 8.

Het licht arrest wordt ondergaan:

A) door den officier:

1o. te land: in zijn woonverblijf, tent of kwartier of, op bivouak, op de door den commandeerenden officier ter plaatse aan te wijzen plaats;

2o. aan boord van een vaartuig der gewapende macht: in de voor zijn gewoon verblijf bestemde localiteit;

B) door den onderofficier en den minderen militair:

1o. te land: in de kazerne, het kwartier of zijn woonverblijf of, indien hij gekantonneerd, gekampeerd of gebivouakeerd is, op de door den commandeerenden officier ter plaatse aan te wijzen plaats;

2o. aan boord van een vaartuig der gewapende macht: op het schip.

De militairen wien aan boord van een vaartuig der gewapende macht een verblijf is aangewezen, ondergaan het licht arrest, zoo mogelijk, aan boord.

De militair die licht arrest ondergaat is niet uitgesloten van het verrichten van dienst.

Artikel 9.

Het verzwaard arrest wordt ondergaan:

A) door den onderofficier:

1o. te land: *a)* in eene onderofficierskamer of in het vertrek hem tot het verrichten van zijne administratieve werkzaamheden aangewezen, en, indien hij korporaal is, in het vertrek waar hij gehuisvest is; *b)* indien hij gekantonneerd, gekampeerd of gebivouakeerd is, op de door den commandeerenden officier ter plaatse aan te wijzen plaats;

2o. aan boord van een vaartuig der gewapende macht: in zijne hut, en door hem die geene hut bewoont, op de door den commandeerenden officier van het vaartuig aan te wijzen plaats;

B) door den minderen militair:

1o. te land: in het daartoe bestemd vertrek of, indien hij gekantonneerd, gekampeerd of gebivouakeerd is, op de door

den commandeerenden officier ter plaatse aan te wijzen plaats, in beide gevallen gedurende den nacht, voor zooveel doenlijk, in afzondering;

2o. aan boord van een vaartuig der gewapende macht: op de door den commandeerenden officier van het vaartuig aan te wijzen plaats.

De militair die te land verzwaard arrest ondergaat, is niet uitgesloten van het verrichten van dienst.

De militair die aan boord van een vaartuig der gewapende macht verzwaard arrest ondergaat, mag worden uitgesloten van het verrichten van dienst buiten de localiteit, waarin hij de straf ondergaat.

Artikel 10.

Het streng arrest wordt ondergaan:

A) door den officier:

1o. te land: in zijn woonverblijf, tent of kwartier of, op bivouak, op de door den commandeerenden officier ter plaatse aan te wijzen plaats;

2o. aan boord van een vaartuig der gewapende macht: in zijne hut, en door hem die geene hut bewoont, hetzij in eene daartoe beschikbare hut, hetzij in de voor zijn gewoon verblijf bestemde localiteit.

De officier wien aan boord van een vaartuig der gewapende macht een verblijf is aangewezen, ondergaat het streng arrest, zoo mogelijk, aan boord;

B) door den onderofficier en den minderen militair:

in afzondering in eene daartoe bestemde cel, ook door hen die aan boord van een vaartuig der gewapende macht zijn ingescheept, bij voorkeur aan den wal.

Wanneer de gelegenheid ontbreekt om deze laatsten de straf te doen ondergaan in eene daartoe bestemde cel aan den wal, wordt zij ondergaan in eene daartoe bestemde cel aan boord van een vaartuig der gewapende macht.

Wanneer ook daartoe de gelegenheid ontbreekt, ondergaat hij de straf in zijne hut, en, zoo hij geene hut bewoont, op de door den commandeerenden officier van het vaartuig aan te wijzen plaats aan boord, zoo mogelijk in afzondering.

Indien naar het oordeel van den commandeerenden officier

de handhaving van de tucht en orde het eischt, mag in laatstgenoemd geval de mindere militair worden geboeid.

Het boeien geschiedt aan de handen vóór het lichaam, al of niet met eene boeistang aan één voet.

Kromsluiting, sluiting met de handen op den rug en sluiting van handen en voeten aan elkander zijn verboden.

Van den arrestant worden de handen ontsloten tijdens het schaften, bij het luchten en des nachts gedurende den rusttijd der bemanning.

Indien de met streng arrest gestrafte onderofficier of mindere militair gekantonneerd, gekampeerd of gebivouakeerd is, ondergaat hij die straf op de door den commandeerenden officier ter plaatse aan te wijzen plaats.

De militair die streng arrest ondergaat, is uitgesloten van het verrichten van dienst buiten de localiteit, waarin hij de straf ondergaat.

Artikel 11.

Met inachtneming van door den Gouverneur gestelde regelen mag de commandeerende officier wijziging brengen in de plaats waar en in de wijze waarop de straf zal worden ondergaan, ingeval hetzij de lichaamstoestand van den met verzwaard of van den met streng arrest gestraften militair, hetzij de omstandigheden van het klimaat of het weder, hetzij de toestand der arrestlokalen eene afwijking van de bovenvermelde bepalingen in het belang van den gestrafte noodig maken.

Artikel 12.

De duur der arreststraffen is ten minste één dag.

Artikel 13.

Het is den met arrest gestraften militair verboden, de plaats, waar hij zijne straf moet ondergaan, gedurende zijn straftijd buiten dienst zonder noodzaak te verlaten, of zonder daartoe bekomen verlof bezoeken te ontvangen.

Ingeval hij met licht of met verzwaard arrest gestraft is, mag hem, naar door den Gouverneur gestelde regelen, worden toegestaan godsdienstoefeningen zijner gezindte bij te wonen.

Artikel 14.

Bij de oplegging van eene arreststraf mag worden bepaald, dat de tijd, door den gestrafte vóór de tenuitvoerlegging van die straf in voorloopig arrest of in voorloopige verzekerde bewaring doorgebracht, bij de uitvoering van de hem opgelegde arreststraf geheel of gedeeltelijk zal worden in mindering gebracht.

Deze bepaling is ook toepasselijk, ingeval aan een militair, ten zelfden tijde verdacht van meerdere feiten, de straf wordt opgelegd ter zake van een ander feit dan waarvoor hij zich in voorloopig arrest of in voorloopige verzekerde bewaring bevindt of bevonden heeft.

Artikel 15.

De verlaging bestaat:

a) voor den onderofficier: in het terugbrengen tot den stand van soldaat, met aanduiding tevens van eene bepaalde klasse, indien bij het onderdeel der gewapende macht, waartoe hij behoort, de mindere militairen in klassen zijn verdeeld;

b) voor den minderen militair: in het terugbrengen tot eene lagere klasse.

Artikel 16.

De met verlaging gestrafte is, totdat de straf tegen hem is ten uitvoer gelegd, van rechtswege in arrest.

Artikel 17.

De plaatsing in de tuchtklasse bestaat in de onderwerping van den militair aan eene gestrengere krijgstucht.

Zij wordt ondergaan overeenkomstig de bepalingen van het door den Gouverneur vastgesteld reglement op de tuchtklasse.

Zij wordt alleen opgelegd aan de mindere militairen, op wie geene verlaging kan worden toegepast.

Artikel 18.

De plaatsing in de tuchtklasse wordt opgelegd voor een tijd, bij de oplegging der straf te bepalen, van ten minste drie maanden en ten hoogste een jaar.

Artikel 19.

De met de straf van plaatsing in de tuchtklasse gestrafte militair is onmiddellijk na de oplegging der straf van rechtswege in arrest, totdat de straf kan worden ten uitvoer gelegd.

Artikel 20.

Indien de in de tuchtklasse geplaatste militair wegens een gedurende zijn verblijf aldaar begaan krijgstuchtelijk vergrijp wordt gestraft met plaatsing in de tuchtklasse, gaat deze straf in op den dag waarop de vorige straf eindigt.

Artikel 21.

De tijd, door den met plaatsing in de tuchtklasse gestraften militair in streng arrest doorgebracht, telt niet mede voor den tijd van zijn verblijf in die klasse.

Artikel 22.

Indien een in de tuchtklasse geplaatst militair uit den militairen dienst wordt ontslagen, gaat zijn ontslag uit de tuchtklasse van rechtswege daarmede gepaard.

Artikel 23.

De geplaatste in de tuchtklasse mag voorwaardelijk daaruit ontslagen worden.

Dit voorwaardelijk ontslag is te allen tijde herroepbaar, ingeval het gedrag van den gestrafte te wenschen overlaat.

De tijd verloopen tusschen het voorwaardelijk ontslag en de herplaatsing in de tuchtklasse, wordt niet in rekening gebracht op den duur der straf.

De in de tuchtklasse geplaatste wiens voorwaardelijk ontslag is herroepen, mag niet opnieuw voorwaardelijk ontslagen worden.

De straf van plaatsing in de tuchtklasse wordt geacht geheel te zijn ondergaan, indien hetzij de diensttijd, hetzij de straftijd van den voorwaardelijk ontslagene zonder herroeping is verstreken.

Artikel 24.

De besluiten van voorwaardelijk ontslag en die van herroeping worden genomen door of vanwege den Gouverneur op voorstel of na ingewonnen bericht van den met het bevel over de tuchtklasse belasten officier.

De voorwaardelijk ontslagene wiens gedrag naar het oordeel van den commandeerenden officier onder wiens bevel hij staat, te wenschen overlaat, mag door dezen in arrest gesteld worden.

De commandeerende officier is verplicht daarvan zoodra mogelijk kennis te geven aan de overheid die tot de herroeping van het voorwaardelijk ontslag gerechtigd is.

Volgt daarna de herroeping, dan wordt de herplaatsing geacht geschied te zijn op den dag, waarop de in het eerste lid omschreven voorloopige maatregel is toegepast.

Artikel 25.

De voorwaardelijk uit de tuchtklasse ontslagene mag vóór het tijdstip waarop zijn straftijd zonder herroeping van het voorwaardelijk ontslag is verstreken, niet in aanmerking komen om bevorderd of in eene hoogere klasse aangesteld te worden.

Artikel 26.

De Gouverneur regelt de inrichting en indeeling der tuchtklasse, de inwendige dienst en de tucht.

Daarbij worden tevens de voorschriften, noodig ter uitvoering van de artikelen 23 en 24, vastgesteld.

Artikel 27.

Voor de tuchtklasse zijn de artikelen 23 en 24 van het Wetboek van Militair Strafrecht voor de kolonie Curaçao van overeenkomstige toepassing.

Artikel 28.

De Gouverneur is bevoegd om in geval van oorlog of oorlogsgevaar de in de tuchtklasse geplaatste militairen daaruit te ontslaan.

Artikel 29.

Elke straf van streng arrest van een onderofficier of van een minderen militair mag gepaard gaan met inhouding van de geheele soldij gedurende den geheelen straftijd of een gedeelte daarvan.

De Gouverneur bepaalt, welk gedeelte van de gedurende den straftijd door den gestrafte verdiende gelden als soldij wordt aangemerkt voor de toepassing van de hierboven bedoelde

bijkomende straf, alsmede welke bestemming aan de hierbedoelde gelden wordt gegeven.

Artikel 30.

Elke straf van streng arrest van een onderofficier die een minderen rang dan dien van sergeant bekleedt, of van een minderen militair mag gepaard gaan met vermindering van kost.

Door vermindering van kost wordt verstaan, dat de gestrafte niet anders dan water en brood ontvangt hetzij om den anderen dag, hetzij gedurende ten hoogste vier achtereenvolgende dagen, hetzij tweemaal gedurende ten hoogste drie achtereenvolgende dagen, met dien verstande dat het aantal dagen waarop de gewone voeding wordt verstrekt, ten minste even groot moet zijn als het daaraan voorafgegaan aantal dagen waarop de vermindering van kost heeft plaats gevonden.

Deze laatste bepaling geldt ook bij het na elkander doen ondergaan van twee of meer straffen van streng arrest.

Artikel 31.

Wanneer de werkelijke of de geheele diensttijd van een met arrest gestraften militair verstrijkt gedurende het ondergaan der straf, wordt hij niet uit den militairen dienst ontslagen, vóórdat zijn straftijd is verstreken.

Artikel 32.

De betrekkelijke zwaarte der krijgstuchtelijke hoofdstraffen wordt bepaald door de volgorde waarin zij voorkomen in de artikelen 3—5 en 33—35, met dien verstande dat in ieder van die artikelen elke volgende straf zwaarder is dan de voorafgaande.

Alleen de hoofdstraffen worden in vergelijking gebracht.

AFDEELING II.

Bij een leger te velde.

Artikel 33.

De krijgstuchtelijke straffen voor officieren bij een leger te velde zijn:

1o. berisping;
2o. arrest van ten hoogste 14 dagen.

Artikel 34.

De krijgstuchtelijke straffen voor onderofficieren bij een leger te velde zijn:

1o. berisping;
2o. licht arrest van ten hoogste 14 dagen;
3o. streng arrest van ten hoogste 14 dagen;
4o. verlaging.

Artikel 35.

De krijgstuchtelijke straffen voor mindere militairen bij een leger te velde zijn:

A. *Hoofdstraffen.*

1o. berisping;
2o. licht arrest van ten hoogste 14 dagen;
3o. streng arrest van ten hoogste 14 dagen;
4o. verlaging in klasse, indien de gestrafte behoort tot een onderdeel der gewapende macht waarbij de mindere militairen in klassen zijn verdeeld.

B. *Bijkomende straffen.*

1o. het verrichten van pionier-arbeid;
2o. het doen van corveeën.

Artikel 36.

Het arrest wordt door den officier ondergaan in zijne tent of kwartier of, op bivouak, op de door den commandeerenden officier ter plaatse aan te wijzen plaats.

De gestrafte is niet uitgesloten van het verrichten van dienst.

Artikel 37.

Het licht en het streng arrest worden door den onderofficier en door den minderen militair bij voorkeur ondergaan bij de politiewacht van het kantonnement, kampement of bivouak; het streng arrest, zoo mogelijk, in afzondering.

De gestraften keeren terug naar het onderdeel waartoe zij behooren:

1o. vóór of bij den aanvang van het gevecht en bij alarm;
2o. tot het verrichten van alle andere diensten.

Artikel 38.

De pionier-arbeid bestaat in het verrichten van de werkzaamheden, omschreven in de voorschriften op den pionierarbeid.

Het doen van corveeën bestaat in het verrichten van elken anderen militairen arbeid.

De pionier-arbeid mag zoowel met het licht als met het streng arrest van de mindere militairen gepaard gaan; het doen van corveeën alleen met het streng arrest.

Artikel 39.

De bepalingen van de artikelen 6, 13—15 en 31 zijn op de in deze afdeeling omschreven straffen van toepassing.

§ IV. *Oplegging en tenuitvoerlegging van krijgstuchtelijke straffen.*

Artikel 40.

Bij de bepaling van de soort en van de mate van krijgstuchtelijke straf is de strafoplegger verplicht rechtvaardigheid naast gestrengheid te betrachten en zoowel de omstandigheden waaronder het vergrijp begaan is, als de persoonlijkheid en het doorgaand gedrag van den dader in aanmerking te nemen.

Artikel 41.

Bij krijgstuchtelijke bestraffing van een militair die zich aan één of meer krijgstuchtelijke vergrijpen schuldig maakte, wordt slechts ééne hoofdstraf opgelegd.

Buiten de gevallen aangegeven in de artikelen 29, 30 en 38, worden bijkomende straffen niet opgelegd.

Artikel 42.

De bevoegdheid om de in de artikelen 3—5 en 33—35 vermelde straffen aan de onder zijne bevelen staande militairen op te leggen, komt toe aan:

1o. den commandeerenden officier van een korps, dienstvak, dienstafdeeling of inrichting;

2o. den commandeerenden officier van een of meer vaartuigen der gewapende macht.

In tijd van oorlog komt gelijke bevoegdheid toe aan:

1o. den officier, commandant van een taktisch geheel, gevormd uit verschillende troepenafdeelingen;

2o. den stellingcommandant;

3o. den commandant van eene ingesloten versterkte plaats of post of van een te velde afgesneden troepengedeelte.

Artikel 43.

De in artikel 42 vermelde bevoegdheid komt, ten aanzien van de onder zijne bevelen staande militairen, ook toe aan;

1o. den officier fortcommandant;

2o. den officier detachementscommandant,

behoudens dat de straf van streng arrest aan officieren, die van verlaging en van plaatsing in de tuchtklasse niet door een van beide officieren mogen worden opgelegd.

Artikel 44.

De in artikel 42 vermelde bevoegdheid komt mede toe aan den garnizoenscommandant, ten aanzien van alle zich ter plaatse van zijn commandement bevindende mindere militairen en militairen van minderen rang of van minderen ouderdom in rang dan hij zelf heeft:

1o. wanneer het vergrijp is begaan door een militair, behoorende tot eene troepenafdeeling die tot handhaving of herstel van de openbare rust of orde is aangewezen;

2o. wanneer te kort is gedaan aan den eerbied aan zijn rang verschuldigd;

3o. wanneer zich in de plaats geen tot straffen bevoegde meerdere bevindt, onder wiens bevelen de militair staat, die het krijgstuchtelijk vergrijp beging;

met dien verstande, dat ook voor hem de beperkingen gelden, vermeld in het slot van artikel 43.

Artikel 45.

De onderofficier detachementscommandant is bevoegd aan de onder zijne bevelen staande militairen de straf van licht arrest of eene lichtere straf op te leggen, behalve:

1o. indien het detachement aan boord van een vaartuig der gewapende macht is ingescheept;

2o. indien het detachement, als zoodanig, aan den wal of aan boord van een vaartuig deel uitmaakt van eene vereenigde troepenafdeeling onder de bevelen van een anderen meerdere.

Artikel 46.

Ieder meerdere die voldoende aanwijzing heeft gekregen om aan te nemen, dat een mindere zich aan een ernstig krijgstuchtelijk vergrijp heeft schuldig gemaakt, is bevoegd hem, zoo noodig, voorloopig arrest aan te zeggen.

De mindere is verplicht aan die aanzegging onmiddellijk gevolg te geven.

Het voorloopig arrest wordt in den regel ondergaan:

a. te land: op dezelfde wijze als de krijgstuchtelijke straf van licht arrest;

b. aan boord van een vaartuig der gewapende macht: op de daarvoor door den commandeerenden officier van het vaartuig aan te wijzen plaats.

Indien het echter, hetzij in het belang van het onderzoek, hetzij ter voorkoming van wanorde noodzakelijk is, wordt het voorloopig arrest ondergaan op soortgelijke wijze als de krijgstuchtelijke straf van verzwaard of van streng arrest.

De voorloopig gearresteerde is in den regel uitgesloten van het verrichten van dienst buiten de plaats waar hij het voorloopig arrest ondergaat.

Artikel 47.

Binnen vier en twintig uren nadat het voorloopig arrest is aangezegd, moet, zoo mogelijk, het onderzoek afgeloopen en eene beslissing in de zaak genomen zijn.

Artikel 48.

Geene krijgstuchtelijke straf wordt opgelegd voordat de verdachte door den strafoplegger zelven of, zoo deze verhinderd is of zich elders bevindt, door een anderen tot straffen bevoegden meerdere is gehoord.

Is ook dit laatste niet doenlijk, dan mag de ondervraging van den verdachte door den strafoplegger schriftelijk, of van zijnentwege door een der in artikel 8 Nis. 1o.—6o. van het Wetboek van Strafvordering voor de kolonie Curaçao genoemde ambtenaren geschieden.

Artikel 49.

Wanneer een meerdere van zijne bevoegdheid om een mindere voorloopig arrest aan te zeggen, of wanneer een van de in de artikelen 43—45 genoemde officieren of onderofficieren van zijne bevoegdheid tot strafoplegging gebruik gemaakt heeft, handelt hij verder naar de hiervoor gestelde regelen.

Artikel 50.

De bevoegdheid om het voorloopig arrest op te heffen komt toe:

a. aan den tot straffen bevoegden meerdere die de zaak behandelt;

b. aan iederen boven dezen gestelden meerdere, echter niet zonder den arrestoplegger te hebben gehoord.

Artikel 51.

De bevoegdheid om hetzij eene opgelegde krijgstuchtelijke straf of de omschrijving van de strafreden of beide te wijzigen, hetzij, bij hooge uitzondering, in een bijzonder geval de uitvoering van eene krijgstuchtelijke straf te schorsen, hetzij, uithoofde van een onjuist gebleken gebruik van de bevoegdheid tot strafoplegging, de oplegging van de straf, geheel of ten deele, te niet te doen, komt toe:

a. aan den strafoplegger;

b. aan iederen boven dezen gestelden meerdere, echter niet zonder den strafoplegger en den gestrafte te hebben gehoord.

Indien de straf wordt ondergaan elders dan waar zij is opgelegd, gaat, met inachtneming van het voorschrift van het vorige lid onder *b*, de bevoegdheid om hare uitvoering te schorsen, van de onder *a* en *b* genoemden over op den commandeerenden officier of op den fort- of detachementscommandant, onder wiens bevelen de gestrafte alsdan staat.

Artikel 52.

Wanneer van eene der bevoegdheden, vermeld in de artikelen 50 en 51, gebruik is gemaakt door een ander dan door den commandeerenden officier van het vaartuig der gewapende macht, het korps, het detachement, het dienst-

vak, de dienstafdeeling, de inrichting of het fort, waartoe of tot welks bezetting de gestrafte behoort, wordt aan dezen commandeerenden officier daarvan ten spoedigste kennis gegeven.

Hij die van zijne bevoegdheid tot wijziging van de straf of van de omschrijving van de strafreden gebruik heeft gemaakt, wordt als strafoplegger beschouwd.

Artikel 53.

Behalve in geval van schorsing krachtens de artikelen 51, 64 en 65, mag de eenmaal aangevangen uitvoering van eene arreststraf alleen worden afgebroken, ten einde den gestrafte eene hem middelerwijl opgelegde zwaardere straf te doen ondergaan.

Artikel 54.

Van opgelegde krijgstuchtelijke straffen mag de Gouverneur, bij gelegenheid van verjaardagen van het Hoofd van den Staat of van leden van het Koninklijk Huis of bij gelegenheid van andere nationale feestdagen of uit hoofde van buitengewone omstandigheden, geheele of gedeeltelijke vrijstelling verleenen.

Artikel 55.

De straffen worden naar gelang van omstandigheden aan den wal of aan boord van een vaartuig der gewapende macht ten uitvoer gelegd.

Artikel 56.

De straffen worden ten uitvoer gelegd zoodra mogelijk nadat zij zijn opgelegd.

De dag waarop de straf is opgelegd, geldt als eerste dag van den bepaalden straftijd, tenzij op dien dag de tenuitvoerlegging van de straf nog niet is aangevangen.

De straftijd wordt gerekend te zijn geëindigd met den tijd van reveille, volgende op den laatsten dag der ondergane straf.

Artikel 57.

Zoowel het ondergaan als het doen ondergaan van straf of van voorloopig arrest is te beschouwen als dienst.

Artikel 58.

Het recht van strafvordering vervalt niet door de toepassing van krijgstuchtelijke straf.

In geval van schuldigverklaring houdt de rechter bij de bepaling van de straf met die toepassing rekening.

Artikel 59.

Wanneer de militaire rechter bij het onderzoek van eene aan zijne kennisneming onderworpen zaak bevindt, dat het feit een krijgstuchtelijk vergrijp, volgens de daarvan in artikel 2, No. 1o., gegeven omschrijving, oplevert, of dat het, een der in artikel 2 Nis. 2o.—6o. vermelde feiten opleverende, buiten strafrechtelijke behandeling had behooren te zijn afgedaan, verwijst hij onder mededeeling van alle stukken, de zaak ter verdere behandeling naar den tot straffen bevoegden commandeerenden officier.

Heeft de militaire rechter de zaak niet ter verdere behandeling verwezen naar den tot straffen bevoegden commandeerenden officier, dan wordt ter zake van het feit geene krijgstuchtelijke straf opgelegd.

§ V. *Samenloop van strafbaar feit en krijgstuchtelijk vergrijp.*

Artikel 60.

Ter zake van een door een militair begaan strafbaar feit, waarvan de militaire rechter kennis moet nemen of waarvoor hij hem veroordeeld heeft, wordt den dader, boven de bij het vonnis uit te spreken of uitgesproken straf, geene krijgstuchtelijke straf opgelegd.

Artikel 61.

Wanneer iemand verdacht wordt twee of meer feiten te hebben begaan, die als op zich zelve staande handelingen moeten worden beschouwd en waarvan één of meer, misdrijf of overtreding opleverende, tot de kennisneming van den militairen rechter behooren, terwijl één of meer andere van die feiten krijgstuchtelijke vergrijpen opleveren, neemt de militaire rechter, indien er samenhang of verband tusschen die beide of tusschen die meerdere feiten bestaat, daarvan gelijktijdig kennis en neemt hij bij de bepaling van de straf

het krijgstuchtelijk vergrijp of de krijgstuchtelijke vergrijpen in aanmerking.

§ VI. *Beklag over opgelegde krijgstuchtelijke straf.*

Artikel 62.

Een krijgstuchtelijk gestrafte, die zich over de hem opgelegde straf dan wel over de omschrijving van de strafreden bezwaard acht, is bevoegd daaromtrent mondeling of schriftelijk zijn beklag te doen:

1. bij den korpscommandant, indien de straf is opgelegd door een meerdere, die onder de bevelen van dien commandant staat;

2. bij den krijgsraad, indien de straf is opgelegd door den korpscommandant;

3. in het geval van artikel 73 bij het Hoog Militair Gerechtshof te Utrecht.

Artikel 63.

Het beklag bij den korpscommandant wordt ingediend door tusschenkomst van den strafoplegger, die verplicht is zijne medewerking daartoe te verleenen.

Intrekking van een beklag is niet toegelaten.

Voor de indiening van een beklag heeft de gestrafte een termijn van vier dagen, aanvangende met den tweeden dag na dien, waarop de oplegging van de straf te zijner kennis is gekomen.

Verlangt de zich in arrest bevindende gestrafte omtrent het inbrengen van een beklag met anderen te raadplegen, dan worden de door hem daartoe aangewezen personen, ten getale van ten hoogste drie, tot hem toegelaten, indien en voor zooverre de korpscommandant hunne aanwezigheid niet onraadzaam acht.

Artikel 64.

Door het beklag wordt de uitvoering of de verdere uitvoering van de straf niet geschorst, behoudens het bepaalde bij artikel 65.

De korpscommandant is bevoegd om, wanneer hij over een ingediend beklag heeft te beslissen, de verdere uitvoering der straf te schorsen. Maakt hij van die bevoegdheid gebruik,

dan mag hij den gestrafte gedurende den tijd van die schorsing in arrest doen verblijven.

Artikel 65.

De straf van verlaging wordt, tenzij de gestrafte afstand heeft gedaan van het recht van beklag, niet ten uitvoer gelegd binnen den in het derde lid van artikel 63 vermelden termijn en, ingeval hij beklag heeft gedaan, niet dan nadat de beslissing daarop te zijner kennis is gekomen.

De straf van plaatsing in de tuchtklasse wordt, tenzij de gestrafte afstand heeft gedaan van het recht van beklag, niet ten uitvoer gelegd binnen den in het derde lid van artikel 63 vermelden termijn, ingeval hij beklag heeft gedaan niet vóór den derden dag nadat de beslissing daarop te zijner kennis is gekomen en, indien hij inmiddels de bij artikel 69 bedoelde eindbeslissing heeft ingeroepen, niet voordat hij daarvan kennis draagt.

In afwachting van een en ander blijft de gestrafte in arrest.

Artikel 66.

Het onderzoek naar aanleiding van en de beslissing omtrent een beklag over eene opgelegde straf strekken zich uit over den geheelen omvang der zaak, ook al geldt het beklag alleen de strafreden of een gedeelte daarvan, dan wel de opgelegde straf.

Artikel 67.

In het geval van artikel 62, onder 1o., stelt de korpscommandant zoo spoedig mogelijk persoonlijk een onderzoek in. Hij hoort den klager, den strafoplegger en voorts de noodige getuigen.

Is een getuige niet ter plaatse aanwezig, dan wordt deze, op schriftelijk verzoek van den korpscommandant, gehoord door den kantonrechter of, indien deze niet ter plaatse is, door het hoofd van het plaatselijk bestuur van de woon- of verblijfplaats van dien getuige.

Na afloop van het onderzoek beslist de korpscommandant naar bevind van zaken en deelt hij zijne beslissing zoo spoedig mogelijk mondeling of schriftelijk mede aan den klager en aan den strafoplegger.

Artikel 68.

Indien hem blijkt, dat de klager ten onrechte is gestraft, wordt de opgelegde straf nietig verklaard met last de straf en de strafreden in het strafboek van den klager onleesbaar te maken onder vermelding van de betrekkelijke beschikking.

Blijkt hem, dat de opgelegde straf of de omschrijving van de strafreden of beide wijziging behoeven, dan wordt of worden zij gewijzigd, met last daarvan in het strafboek melding te maken.

In het eene en in het andere geval wordt het door den gestrafte ten onrechte geleden nadeel zooveel mogelijk hersteld.

Artikel 69.

Indien het beklag geheel of gedeeltelijk ongegrond is bevonden, zoomede in het geval van artikel 62, onder 2o., is de gestrafte bevoegd om binnen vier dagen nadat de beslissing onderscheidenlijk de oplegging van de straf te zijner kennis is gekomen, door tusschenkomst van den korpscommandant de beslissing van den krijgsraad in te roepen.

Intrekking van zoodanig verzoek is niet toegelaten.

Artikel 70.

De korpscommandant stelt den krijgsraad onverwijld schriftelijk in kennis met het verzoek, waarbij hij, onder overlegging van een afschrift van het stamboek en van het strafboek van den klager, mededeeling doet van:

a. den naam, den rang en het stamboeknummer van den klager en den naam en den rang van den strafoplegger;

b. den datum, waarop de straf is opgelegd, en voor zoover noodig den datum, waarop zijne beslissing aan den klager is medegedeeld.

Artikel 71.

De krijgsraad onderzoekt met inachtneming van het bepaalde bij artikel 66 onverwijld de ingediende klacht overeenkomstig de beginselen in de Regtspleging bij de Landmagt voorgeschreven voor het onderzoek van militaire strafzaken op de terechtzitting van den krijgsraad, met dien verstande, dat geen tenlastelegging plaats heeft en dat de schriftelijke kennisgeving van den korpscommandant, be-

doeld in artikel 70, in de plaats treedt van de bijeenroeping van den krijgsraad, terwijl noch de klager noch de strafoplegger onder eede worden gehoord.

Na afloop van het onderzoek dient de auditeur-militair van advies, dat hij aan den krijgsraad overlegt.

De bepaling van artikel 68 vindt bij het nemen van een beslissing door den krijgsraad overeenkomstige toepassing.

De beslissing wordt met redenen omkleed.

Artikel 72.

De krijgsraad zendt zijne beschikkingen zoo spoedig mogelijk aan den Gouverneur ter goedkeuring.

Wanneer aan den Gouverneur blijkt, dat de krijgsraad een der in of krachtens dit besluit voorgeschreven vormen niet heeft in acht genomen, herstelt hij dit verzuim zoo mogelijk zelf of, zoo de aard van het verzuim dit niet toelaat, zendt hij de stukken met de beschikking aan den krijgsraad terug met last ze na herstel van het begane verzuim weder aan hem te doen toekomen.

Indien de Gouverneur van oordeel is, dat het onderzoek van den krijgsraad niet volledig is, is hij bevoegd het zelf aan te vullen of het door den krijgsraad te doen aanvullen. Met betrekking tot dit nader onderzoek door den krijgsraad vindt het bepaalde bij artikel 71 overeenkomstige toepassing.

De Gouverneur neemt de eindbeschikking, welke hij zal vermeenen te behooren.

Zij wordt, ingeval de beschikking van den krijgsraad niet wordt goedgekeurd, met redenen omkleed. Van de beslissing staat noch voor den klager noch voor den strafoplegger appèl op het Hoog Militair Gerechtshof te Utrecht open.

De eindbeschikking van den Gouverneur mitsgaders de beschikking van den krijgsraad, indien en voor zoover deze is goedgekeurd, worden in het openbaar uitgesproken op de wijze als in de Regtspleging bij de Landmagt voor vonnissen is bepaald.

Artikel 73.

Ingeval de klager over eene opgelegde krijgstuchtelijke straf een officier is, voor wien het niet mogelijk is, ingevolge de Regtspleging bij de Landmagt den krijgsraad samen te stellen, dan treedt het Hoog Militair Gerechtshof te Utrecht in de plaats van den krijgsraad.

In dit geval draagt de Gouverneur aan het Hof van Justitie op den klager, den strafoplegger en de noodige getuigen te hooren, van welke verhooren hij de processen-verbaal met de overige bescheiden aan het Hoog Militair Gerechtshof zendt.

Ten aanzien van dit onderzoek vindt de bepaling van artikel 71, eerste lid, overeenkomstige toepassing.

Artikel 74.

De beslissing van het Hoog Militair Gerechtshof wordt zoo spoedig mogelijk na ontvangst door den president van het Hof van Justitie in volledige zitting uitgesproken, in tegenwoordigheid van den auditeur-militair, den korpscommandant en den klager en bovendien, indien de Gouverneur zulks noodzakelijk of wenschelijk oordeelt, nog door den griffier van het Hof op zoodanige andere plaats, als de Gouverneur zal bepalen.

§ VII. *Slotbepalingen.*

Artikel 75.

De Gouverneur is bevoegd om den minderen militair, die door herhaald wangedrag blijkt ongevoelig te zijn voor krijgstuchtelijke bestraffing, of wiens liederlijkheid hem onwaardig maakt in den militairen stand te blijven, op voordracht van den korpscommandant, uit den dienst weg te jagen.

De militair van 's Rijks landmacht, die uit den dienst wordt weggejaagd, moet, wanneer hij naar Curaçao of naar Suriname werd uitgezonden, naar Nederland worden overgebracht voordat de beslissing wordt ten uitvoer gelegd.

Artikel 76.

Iedere meerdere is verplicht zooveel mogelijk er voor te waken, dat de onder zijne bevelen gestelden een rechtvaardig, verstandig en gepast gebruik maken van de hun bij dit Reglement toegekende bevoegdheden.

Artikel 77.

De militair die zich over eene hem gegeven order of over eene uitspraak, waarin hij als strafoplegger is betrokken

geweest, bezwaard acht, is bevoegd deswege naar door den Gouverneur gestelde regelen zijn beklag te doen.

De verplichting om de order op te volgen, wordt door het beklag niet opgeheven.

Artikel 78.

De zoowel in dit Reglement als in het Wetboek van Militair Strafrecht voor de kolonie Curaçao voorkomende uitdrukkingen hebben in beide dezelfde beteekenis. Artikel 41 van dat Wetboek is van toepassing.

De bepaling van artikel 45 van dat Wetboek wordt uitgebreid tot het geval, dat de aldaar vermelde personen zich schuldig maken aan eenig krijgstuchtelijk vergrijp.

Artikel 79.

Nadere bepalingen die ter uitvoering van dit Reglement noodzakelijk zullen blijken te zijn, worden door den Gouverneur uitgevaardigd, tenzij dit Reglement anders bepaalt.

Artikel 80.

Dit Reglement treedt in werking te gelijk met het Wetboek van Militair Strafrecht voor de kolonie Curaçao.

INHOUD.

Behoort bij Koninklijk besluit van 16 October 1922 (*Staatsblad* No. 558).

Mij bekend,

De Minister van Koloniën,

DE GRAAFF.

III. INVOERINGSBEPALINGEN MILITAIR STRAF- EN TUCHTRECHT CURAÇAO.

Artikel 1.

Het Wetboek van Militair Strafrecht voor de kolonie Curaçao treedt in werking met ingang van een door den Gouverneur te bepalen dag.

Artikel 2.

Worden afgeschaft:

1o. het bij besluit van den Souvereinen Vorst der Vereenigde Nederlanden van 15 Maart 1815 No. 107 *(Staatsblad* No. 26) gearresteerd Crimineel Wetboek voor het Krijgsvolk te Lande en het bij datzelfde besluit gearresteerde Reglement van discipline voor dat krijgsvolk, voor zoover dit Wetboek en dit Reglement in Curaçao gelden;

2o. het Koninklijk besluit van 29 Januari 1915 No. 40 *(Publicatieblad* No. 21) tot hernieuwde vaststelling van wijzigingen van het Crimineel Wetboek voor het Krijgsvolk te Lande in de kolonie Curaçao;

3o. het Koninklijk besluit van 2 September 1883 No. 22 *(Publicatieblad* No. 15) houdende wijziging van het Reglement van krijgstucht voor het krijgsvolk te Lande;

4o. het Koninklijk besluit van 15 April 1920 No. 70 *(Publicatieblad* No. 36) houdende voorzieningen aangaande de toepassing van de voorwaardelijke veroordeeling door den militairen rechter in de kolonie Curaçao;

5o. de artikelen 1—13 van het Koninklijk besluit van 31 Maart 1922 *(Staatsblad* No. 163, *Publicatieblad* No. 48) tot nadere wijziging en aanvulling van het Koninklijk besluit van 23 December 1914 *(Staatsblad* No. 611, *Publicatieblad* 1915 No. 13) tot invoering van de gewijzigde Regtspleging bij de Landmagt in de kolonie Curaçao.

Artikel 3.

In het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao worden de navolgende wijzigingen aangebracht:

In artikel 436 wordt tusschen de woorden „verduistering" en „of bedrog" ingevoegd:", heling, het opzettelijk voordeel „trekken uit de opbrengst van eenig door misdrijf verkregen „voorwerp", en wordt in plaats van de woorden „krachtens „de militaire wetten uitgesproken straf" gelezen: „krachtens „de militaire strafwetgeving opgelegde straf".

In artikel 437 wordt in plaats van „meerderen in rang of „schildwachten", gelezen: „meerderen of schildwachten" en wordt, in plaats van „krachtens de militaire wetten uitge-„sproken straf" gelezen: „krachtens de militaire strafwet-„geving opgelegde straf".

Artikel 4.

De bepalingen van het Wetboek van Militair Strafrecht voor de kolonie Curaçao omtrent strafverzwaring in geval van herhaling van misdrijven worden toegepast ook indien de vroegere veroordeeling wegens soortgelijk feit onder de heerschappij der oude wetgeving plaats had. Tot die toepassing doet niet af de omstandigheid, dat krachtens die wetgeving aan het eerste feit eene andere qualificatie werd gegeven.

Artikel 5.

De bepalingen van het gemeene recht der kolonie betreffende het bewijs van strafbare feiten zijn toepasselijk in de strafzaken, waarvan de Curaçaosche militaire rechter kennis neemt, behoudens dat:

1o. de afzonderlijke getuigenis van een militair of gewezen militair betreffende een misdrijf tegen de ondergeschiktheid, tegen hem gepleegd, een volledig bewijs van schuld kan opleveren;

2o. de schildwacht, die zich beroept op een grond, welke overeenkomstig een der artikelen 42—45 van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao de strafbaarheid van een door hem als zoodanig gepleegd feit zou uitsluiten, geacht wordt rechtmatig te hebben gehandeld totdat het tegendeel aannemelijk is gemaakt;

3o. onder schriftelijke bescheiden worden begrepen de verklaringen, processen-verbaal of relazen van openbare ambtenaren of colleges in Nederland of in een der andere koloniën, voor zoover die geschriften naar de wetgeving van Nederland of van die kolonie in strafzaken als schriftelijke bescheiden worden aangemerkt.

Artikel 6.

Aan den ambtenaar, belast met het ten uitvoer leggen van vonnissen, beschikkingen of bevelschriften van den Curaçaoschen militairen rechter of van Curaçaosche militair-rechterlijke ambtenaren, wordt daarbij desgevraagd de hulp van de openbare burgerlijke of van de gewapende macht verleend.

De wijze waarop aan zoodanig verzoek zal worden voldaan, blijft ter beoordeeling van de burgerlijke of militaire autoriteit, aan welke het verzoek is gericht.

De bevelhebber van de beschikbaar gestelde macht beslist omtrent hetgeen tot uitvoering van de door den in het eerste lid bedoelden ambtenaar bevolen maatregelen moet worden verricht.

Artikel 7.

De Curaçaosche militaire rechter neemt kennis van de strafbare feiten, begaan door militairen, thuis behoorende in of op weg naar de kolonie Curaçao, behoudens de uitzonderingen bij algemeene verordening gemaakt.

Artikel 8.

De Curaçaosche militaire rechter neemt verder kennis:

1o. van de bepaalde strafbare feiten, begaan door hen, die ten aanzien van zoodanige feiten bij algemeene verordening met Curaçaosche militairen zijn gelijk gesteld;

2o. van de strafbare feiten, begaan door hen, die bij een op voet van oorlog gebracht deel der gewapende macht in dienstbetrekking zijn of dit deel met toestemming van de militaire overheid vergezellen of volgen.

Artikel 9.

Bovendien neemt de Curaçaosche militaire rechter, voor zoover hij niet reeds krachtens een der beide voorgaande artikelen bevoegd is, kennis:

1o. van de misdrijven in geval van oorlog door wien ook

begaan in een in staat van beleg verklaard gedeelte van het grondgebied der kolonie, voor zoover die misdrijven zijn omschreven in een der Titels I of II van het Tweede Boek van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao of in het Wetboek van Militair Strafrecht voor deze kolonie;

2o. in geval van oorlog, van de strafbare feiten begaan in een in staat van beleg verklaard gedeelte van het grondgebied der kolonie, wanneer de burgerlijke rechter die volgens algemeene verordening in eerste instantie had moeten rechtspreken, niet in staat is daarvan kennis te nemen;

3o. van de strafbare feiten op door de gewapende macht geheel of ten deele bezet vijandelijk gebied, door wien ook begaan, indien eenig landsbelang daardoor is of kan worden geschaad, tenzij het feit niet strafbaar is gesteld bij het Wetboek van Militair Strafrecht vóor de kolonie Curaçao en de oorlog een einde heeft genomen.

Artikel 10.

De Curaçaosche militaire rechter neemt, behalve in het geval van artikel 9, geen kennis van belastingstrafzaken.

Artikel 11.

De Curaçaosche militaire rechter neemt, tenzij het geldt feiten, strafbaar gesteld bij het Wetboek van Militair Strafrecht voor de kolonie Curaçao, bij voorkeur geen kennis van de strafbare feiten, door een aan de militaire rechtsmacht onderworpen persoon begaan in deelneming met iemand, die aan de rechtsmacht van den Nederlandschen, den Curaçaoschen of een anderen kolonialen burgerlijken strafrechter onderworpen is.

In geval van gelijktijdige vervolging bij den Curaçaoschen militairen rechter en bij den Nederlandschen, den Curaçaoschen of een anderen kolonialen burgerlijken strafrechter, blijft uitsluitend bevoegd de rechter, bij wien de vervolging het eerst is aangevangen.

Artikel 12.

Indien een tot de gewapende macht behoorend persoon voor een krijgsraad der rijks zeemacht zou moeten terechtstaan is ook de Curaçaosche militaire rechter bevoegd van het strafbare feit kennis te nemen.

De Curaçaosche militaire rechter is mede bevoegd kennis te nemen van strafbare feiten, begaan aan boord van een vaartuig of op het gebied van eene inrichting van de gewapende macht of door personen tot de rijks zeemacht behoorende, bij eene onder bevel van een militair van de gewapende macht dienstdoende troepenafdeeling.

De Curaçaosche militaire rechter past daarbij zooveel mogelijk de Curaçaosche strafwetgeving toe.

Artikel 13.

De Curaçaosche militaire rechter neemt kennis:

1o. van de strafbare feiten, begaan door personen behoorende tot de gewapende macht binnen zijn rechtsgebied;

2o. van de strafbare feiten binnen zijn rechtsgebied begaan.

Artikel 14.

De betrekkelijke bevoegdheid van een krijgsraad te velde wordt geregeld bij het besluit tot benoeming van dien krijgsraad of bij dat, waarbij de benoeming wordt opgedragen.

Artikel 15.

De betrekkelijke bevoegdheid van een krijgsraad in eene dadelijk belegerde of berende stad of plaats strekt zich uit tot de strafbare feiten, begaan in die stad of plaats of in hare onmiddellijke omgeving.

Artikel 16.

De betrekkelijke bevoegdheid van een krijgsraad in een in staat van beleg verklaard gedeelte der kolonie is beperkt tot de strafbare feiten in dat gedeelte begaan. Zij wordt geregeld bij het besluit tot hare benoeming.

Artikel 17.

In geval van gelijktijdige bemoeiing bij den Curaçaoschen militairen rechter en bij dien van 's rijks zeemacht is uitsluitend bevoegd die rechter, voor welken de vervolging het eerst is aangevangen.

Artikel 18.

Bij deelneming van meer dan één persoon aan hetzelfde strafbare feit brengt de bevoegdheid tot kennisneming ten

aanzien van één der als daders of medeplichtigen aansprakelijke personen de bevoegdheid mede tot kennisneming ten aanzien van de andere.

Is de vervolging gelijktijdig bij meer tot kennisneming bevoegde colleges aangevangen, dan blijft dat college bij uitsluiting bevoegd, voor hetwelk de als daders aansprakelijke personen worden vervolgd. Worden zoodanige personen niet voor hetzelfde college vervolgd, dan blijft dat college bij uitsluiting bevoegd, voor hetwelk de vervolging tegen één hunner het eerst is aangevangen.

Het Hoog Militair Gerechtshof te Utrecht neemt in eersten en laatsten aanleg bij voorkeur kennis van de strafbare feiten begaan door een aan de rechtsmacht van den Curaçaoschen krijgsraad onderworpen persoon in deelneming met iemand, die in eersten en laatsten aanleg voor dat Hof behoort terecht te staan.

Artikel 19.

Ter bepaling van de bevoegdheid van den rechter wordt uitsluitend de wetgeving toegepast, in werking op het tijdstip, waarop het feit is begaan.

Artikel 20.

Indien wegens een feit, vóór den dag van het in werking treden van het Wetboek van Militair Strafrecht voor de kolonie Curaçao begaan, op of na dien dag een eindvonnis hetzij in eersten, hetzij in hoogeren aanleg gewezen wordt, gelden de bepalingen van de artikelen 21—29.

Artikel 21.

Indien naar de oude wetgeving doodstraf met de in artikel 11 van het Koninklijk besluit van 29 Januari 1915 No. 40 (*Publicatieblad* No. 21) veryallenverklaring had mogen worden opgelegd, treedt daarvoor doodstraf met ontslag uit den militairen dienst, met ontzetting van de bevoegdheid om als militair te dienen, in de plaats.

Artikel 22.

Indien naar de oude wetgeving militaire gevangenisstraf had mogen worden opgelegd, treedt daarvoor gevangenisstraf van ten hoogste denzelfden duur in de plaats.

Artikel 23.

Indien naar de oude wetgeving militaire gevangenisstraf of cassatie had mogen worden opgelegd, treedt daarvoor gevangenisstraf van ten hoogste denzelfden duur als die der militaire gevangenisstraf in de plaats.

Artikel 24.

Indien naar de oude wetgeving militaire detentie had mogen worden opgelegd, treedt daarvoor gevangenisstraf van ten hoogste den halven duur in de plaats.

Artikel 25.

Indien naar de oude wetgeving hetzij de in artikel 11 van het Koninklijk besluit van 29 Januari 1915 No. 40 (*Publicatieblad* No. 21) vermelde vervallenverklaring, hetzij de in artikel 12 van dat besluit vermelde ontzegging had mogen worden opgelegd, treedt daarvoor in de plaats 's rechters bevoegdheid om ontslag uit den militairen dienst met of zonder ontzetting van de bevoegdheid om als militair te dienen, op te leggen.

Artikel 26.

Indien naar de oude wetgeving hetzij degradatie, hetzij vermindering in klasse had mogen worden opgelegd, treedt daarvoor 's rechters bevoegdheid om verlaging op te leggen in de plaats.

Artikel 27.

's Rechters bevoegdheid om naar de oude wetgeving plaatsing in eene klasse van militairen, aan eene gestrengere krijgstucht onderworpen, op te leggen, vervalt.

Artikel 28.

Indien de strafbepalingen der nieuwe wetgeving voor den schuldige minder ongunstig mochten zijn dan die van de oude wetgeving na de verwisseling in de artikelen 21—27 voorgeschreven, worden alleen de bepalingen der nieuwe wetgeving toegepast.

Alleen de maxima der gestelde hoofdstraffen worden in vergelijking gebracht.

Artikel 29.

Past de rechter de oude wetgeving toe, dan gelden niette-

min met betrekking tot de straffen en maatregelen de bepalingen gesteld ten aanzien van de straffen en maatregelen, welke krachtens het Wetboek van Militair Strafrecht voor de kolonie Curaçao kunnen worden uitgesproken.

De gevangenisstraf wordt, voor de toepassing van artikel 10 van dat Wetboek, geacht te zijn opgelegd wegens eenig in dat Wetboek omschreven misdrijf.

Artikel 30.

Ten aanzien van veroordeelingen, welke zijn uitgesproken met toepassing van het Koninklijk besluit van 15 April 1920 No. 70 *(Publicatieblad* No. 36) blijven de bepalingen van dat besluit van toepassing.

Artikel 31.

Ten aanzien van de krijgstuchtelijke vergrijpen vóór den dag van het in werking treden van het Wetboek van Militair Strafrecht voor de kolonie Curaçao begaan, wordt uitsluitend de wetgeving toegepast, in werking op het tijdstip waarop het feit is begaan.

Artikel 32.

De zoowel in deze Invoeringsbepalingen militair straf- en tuchtrecht Curaçao als in het Wetboek van Militair Strafrecht voor de kolonie Curaçao voorkomende uitdrukkingen hebben in beide dezelfde beteekenis.

Artikel 33.

Aan allen, die op het tijdstip van de inwerkingtreding van het Wetboek van Militair Strafrecht voor de kolonie Curaçao ingevolge dat Wetboek als militairen worden aangemerkt, wordt de bekendmaking, bedoeld bij artikel 47, tweede lid, van dat Wetboek geacht te zijn geschied.

Artikel 34.

Deze Invoeringsbepalingen militair straf- en tuchtrecht Curaçao treden in werking tegelijk met het Wetboek van Militair Strafrecht voor de kolonie Curaçao.

Behoort bij Koninklijk besluit van 16 October 1922 *(Staatsblad* No. 558).

Mij bekend,

De Minister van Koloniën,

DE GRAAFF.